Akbaba

«Kıbrısta **Türklerin öldürülmesine, Türk köylerinin yok edilmesine devam ediliyor.**» — Gazeteler —

Nisan balığı!

İNSAN HAKLARI

BÜYÜK YAZ ÇEKİLİŞİNDE

40 APARTMAN DAİRESİ

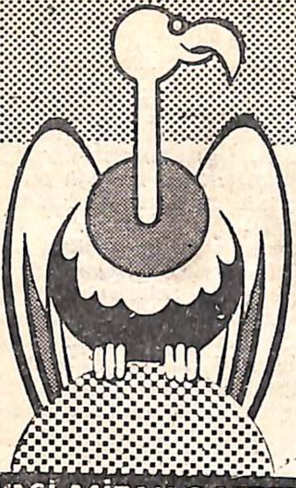

TÜRKİYE

BANKASI

(Faal: 2209—60)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç, Kudret Sinan.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık,

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

2 Nisan 1964
Cilt : 6 — Sayı : 14
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Mangal ve kül!

İKİNCİ Dünya Savaşının sonunda Türkiye'deki günlük konuşmaların, hangi konuda olursa olsun, bıkmadan usanmadan gösterdiği umacı bir örnek vardı: Fransa.

Baba oğluna öğüt verirken:

— Sakın terli terli su içme, sonra Fransa'ya döneriz ha, derdi.

Lodoslu havalarda vapur, Kadıköy iskelesine kolay yanaşamayınca canı sıkılan yolcu arkadaşının kulağına eğilir, bir vapuru dahi yanaştıramadığımızdan dert yanarak, en büyük korkusunu ağzından kaçırıverirdi:

— Biz bu gidişle Fransa'ya döneriz.

Öğretmenin tembel öğrencilerini azarlarken, yumruğunu kürsüye vurarak patlattığı tehdit yine aynıydı:

— Fransa'ya dönmiyelim.

O tarihlerde Türkiye'de, Fransa'ya dönmekten korkmak dört başı mamur bir vatanperverlik gösterisiydi.

Fransa'ya dönmekten korktuğunuzu ilân edince, üzerine toz kondurulamıyacak bir vatanperver olduğunuzu ispatlamış sayılırdınız.

Ama acaba Fransa kendisine benzemekten bu kadar çekinen Türkiye'ye dönmek ister miydi? Bu soruyu kimse akletmemişti ki, cevabını vermeyi düşünsün.

Orta çağda papazlar ne kadar çok kimseyi imansızlıkla suçlarlarsa, o kadar büyük papaz olurlardı. Bizde de kim, başkalarını ne kadar vatan ihanetiyle itham ederse o kadar kuvvetli vatanperver, oluyordu. Bunun için eserler vermiye, dünya ansiklopedilerine geçmiye çalışmıya, yeryüzü aydınları arasına bir Türk adı olarak katılmak için savaşmıya ihtiyaç yoktu.

Bir akşam Brecht'in bir piyesini yuhalayıp, artistlere saldıran mı, yahut bir miting meydanında:

— Yaşasın vatan, diye bağırdın mı? Mesele tamamdı, kendini bir kahraman olarak görmemen için hiçbir sebep kalmazdı.

Çeşitli memleketlere ait yüzlerce tiyatronun afişlerinde aylarca kalmış bir sanat eseri, dünya radyolarında her gün çalınan bir şarkı, ne kadar kütüphane varsa hepsinin vitrinlerinde mutlaka bir köşe bulan en klâsik kitaplar, bizde bazan bir tek işe yarardı:

Vatan sevgisini ispat için yuhalanıp, yırtılıp, yakılmıya.

Ve başta Fransa olmak üzere, medeniyetle kültürün büyük âbidelerini dikmiş özgür ülkeler kazara, vatanperverlik isbatının böyle pek acayipçe bir şeklini seçmiş bir memlekete, biran için benzemeye kalksalar, acaba çağımızın seviyesine erişmek için yedi bin yıl boyunca bıkmadan usanmadan didinmiş olan insanlık nasıl bir duruma düşerdi?

Bize biliyorsunuz, az gelişmiş, diyorlar. Geri kalmış, diyorlar.

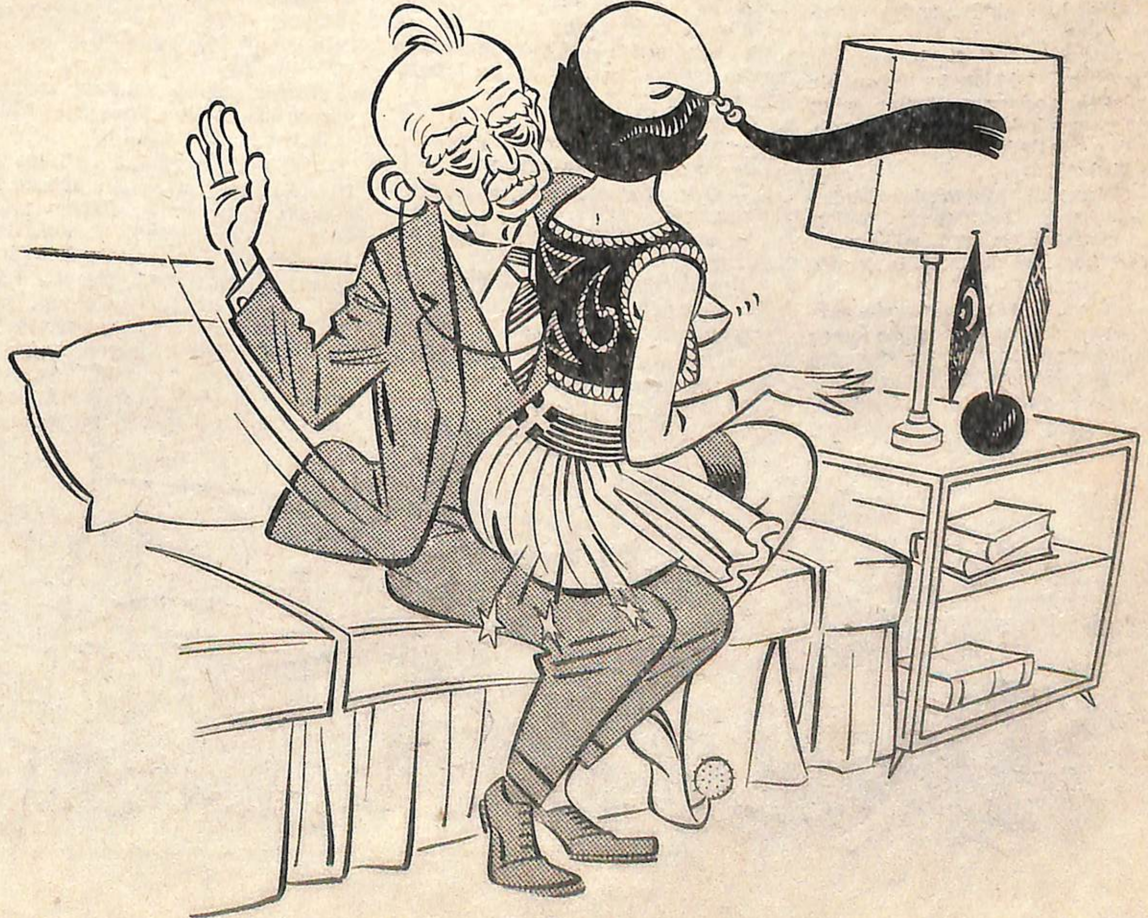
Neden diyorlar bunu?

Çünkü onların baş tacı ettiklerini biz yuhalıyor ve ola ki vatanperverliğimizi bozar endişesiyle inceleme heyetlerinden geçiriyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti demokrasisi için biraz hazin değil mi?

Çetin ALTAN

1930 da Yunanistan'la imzaladığımız ikamet mukavelesi feshedildi. — Gazeteler —

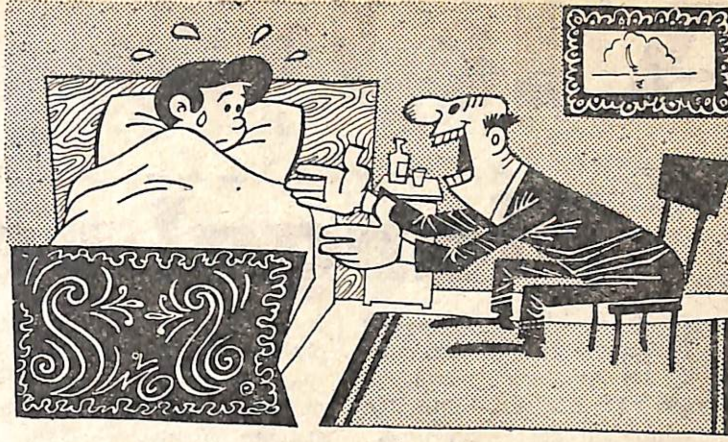

İnönü — Kalk bakalım, otuz dört yıldır yan gelip oturduğun yeter!

Hangi yazar kendisine üstad denilince gevşemez... Oysa o esmer yıvışık, sulu sıvışık adam, bir kere, beş kere değil, her cümlesinin başında, ortasında, sonunda üstad diye tekrarlıyordu.

— Üstad, bizim oraya da üstad, geleceğinizi duyduk üstad... Bilseniz üstad, o kadar sevindik ki üstad... Üstad, mutlaka bekleriz üstad... Biz üstad, sizi üstad, çok severiz üstad...

Yurt gezisine çıkacaktım da, Ankara'da bir otelde kalıyordum. Üç kişi otelde ziyaretime gelmişlerdi. İçlerinde yıvışık, sıvışık olan «Üstad, üstad» dedikçe ben de gevşiye gevşiye yayılıp pelteleşiyordum; öyle ki yarım saat daha üstad diye

BI-IZN-ILLÂH-I TEÂLÂ

AZİZ NESİN

diye sulandırsa, adam beni bir sürahiye doldurabilirdi.

— Üstad, size üstad, öyle bir karşılama töreni yapacağız ki üstad... Bizim orda üstad, çok sevenleriniz var üstad... Bizler için ne şeref üstad...

Tiren yolculuğunun sıkıcı olduğunu, ertesi sabah erkenden bir otomobilin gelip beni otelden alacağını söylediler.

Ertesi sabah gün ağarmadan uyandırdılar. Gelen otomobil değil, üstü açık, yalnız şoför yeri kapalı bir kamyonet'i.

Söylediklerine göre yolculuk altı saat sürecekti, oysa bir gün, bir gece, bir de ertesi günün üçte ikisini ölüm korkusu içinde yollarda geçirmiştik.

Uzun bir süre dişlerimin zangırdadığını, çene kemiklerimin takırdadığını, elektrik akımına çarpılmış gibi bütün bedenimin titrediğini hatırlıyorum, ondan sonra vücudum kazıklaşıp kaskatı kesilince bir uyuşukluk geldi.

Şehre girdiğimiz zaman, ateşler içinde yanıyordum. Yola çıkmadan önce anlatılanlara göre, büyük bir kalabalık beni karşılamaya çıkacaktı.

Araba şehre girdi, birkaç yüz metre sonra, eskiden tanıdığım bir arkadaşım arabanın önüne çıkıp elini havaya kaldırdı, araba durdu.

— Aman çabuk in arabadan!

— Neden?

— Geleceğini duymuşlar, binlerce kişi şehir meydanında toplanmış, sabahtanberi seni bekliyor.

Beni karşılamak için toplandıklarını sanarak,

— İyi ya, dedim, arabayla gideriz, sonra arabanın üstüne çıkar, karşılayıcılara bir-iki söz söylerim. Tersliğe bak, çok da hastayım, duracak dermanım yok. Ama mademki binlerce kişi toplanmış beni bekliyormuş, ben de artık hasta masta, onlara bir şeyler söylemeye çalışırım,

— Sen çıldırmışsın, dedi, ne karşılaması yahu, herifler toplanmışlar seni parçalıyacaklar!

— Neye?

— Aaaa, bir de soruyor... Yahu sen tanınmış bir yazarsın.

— Burda tanınmış yazarları parçalıyorlar mı?

— Senin gibi tanınmış olursa tabii parçalarlar. Gevezeliği bırak da çabuk in arabadan. Otelde yer ayırttım, ara sokaklardan seni otele götüreyim. Hele önce canını kurtar bir. sonra burdan nasıl sıvışıp gideceğini düşünürüz. Bak, dinle: Sesleri buraya kadar geliyor.

Gerçekten şehrin göbeğinden bir uğultu dalgası bize kadar uzanıyordu.

Ara sokaklardan otele geldik. Otel odasına girince kendimi yatağa attım. Arkadaşıma,

— Aman bana bir doktor getir! dedim.

— Yerini kimse öğrenmemeli, sen burda kapan kal; doktor getiremem.

Ateşim kırkı aşmış olacak ki, sık sık kendimden geçiyordum, dalıp dalıp gidiyorum. Demek beni buraya ölüm çekmiş.

Telefon çaldı:

— Sizi iki bay görmek istiyor.

— Hastayım, yataktayım...

— Çok ısrar ediyorlar, sizin dostlarınızmış.

— Ben salona inemem, odaya buyursunlar.

Tanımadığım iki kişi odama geldi. Ama biri, beni kırk yıldır tanıyormuş gibi davranıyordu.

— Kusura bakmayın, çok hastayım, kalkamıyorum... dedim.

Beni tanır görüneni,

— Bir ilâç söyliyeyim, yap, hiç bir şeyin kalmaz, şıp diye ayağa kalkarsın! dedi.

Ben daha sormadan o ilâcı anlattı:

— Isırgan otu var ya, bildiğimiz ısırgan otu. Isırgan otunun uçlarında tohumları olur hani... İşte o tohumları toplıyacaksın. Dört kilo ısırgan otu tohumuna, bir kilo da kırmızı biber katıp bir kapta kaynat güzelce...

— Evet?

— Onlar kaynaya kaynaya lâpa olur. Sıcak sıcak bu lâpanın üstüne otur. Lâpa çok sıcak olacak ki, buğusu alttan ta içine işlesin... Göreceksin hiçbir şeyin kalmaz...

Benimle şaka ediyor olmalı... Boyuna anlatıyordu:

— Bende gayetle eski bir tıp kitabı var, üçyüz senelik mi, dörtyüz senelik mi, bin senelik mi ne... Yazıldığı tarih belli değil. Hem de el yazması... O kitapta dünyadaki bütün hastalıkların ilâcı yazılı. Hükûmet o ilâçları yapıp satsa, vallahi memleket kalkınır. Dışardan ilâç getirtmiyeceğimiz gibi, biz Avrupa'ya Amerika'ya ilâç satar zengin oluruz. Hem de kitaptaki bütün ilâçların ham maddesi memleketimizin mübarek topraklarında... Meselâ kısırlık...

Yüksek ateşten kendimi kaybediyor, arada bir kendime geliyordum. O kısırlığı anlatıyordu:

— Kısırlık değil mi... Tamam... Bir ilâç yapayım, vallahi seksen yaşındaki kısır karıyı, doksan yaşındaki heriften gebe bıraktırırım. Hem de ilâcı çok basit: Bildiğimiz iğde var ya, iğdenin çiçeği... İğdenin çiçeklerini toplayacaksın, ama dikkat et haa, çiçeğin üstündeki sarı tozlar dökülmiyecek. İşte o tozları toplayıp bir tahta havanda iyice döve döve ezeceksin, sonra balla karıştırıp macun yapacaksın... Her sabah bu macundan iki kaşık ye, bi-iznillâhi-teâlâ...

— Teşekkür ederim ama benim ihtiyacım yok...

— Olsun efendim, sen öğren de... Senin yoksa ihtiyacın, bir tanıdığının olur, sevaptır anlatırsın... O macunu onbeş gün her sabah iki kaşık yiyince, en kısır karı bi-iznillâhi- teâlâl ikiz doğurur...

Hastalığın ateşi bir yandan, gevezenin ilâç tarifleri bir yandan, iyice bunalmıştım. Belki anlar da, kalkar gider, beni rahat bırakır diye,

— Kulaklarım uğulduyor, sözlerinizi hiç anlayamıyorum... dedim.

— Yaa... Dur, ben sana bir ilâç söyliyeyim, kulak uğultusuna birebirdir, şıp diye keser bi-iznillâhi-teâlâ... İzmarit balığı var ya, bilirsiniz, izmarit balığının gözlerini çıkarıp güneşte iyice kurutacaksınız, ama sabah güneşinde olacak... Kuruttunuz mu kuruttunuz... Ondan sonra...

Nerdeyse çıldıracağım... Ben ne haldeyim, o bana neler anlatıyor...

— Kurumuş izmarit balığı gözlerini bir şişeye doldurup üstüne saf zeytinyağı koy, sonracığıma efendim, tıpasını güzelce kapayıp şişeyi güneşe as. Yirmibir gün şişe güneşte kalsın. Kuru izmarit gözleri yağda erir. Sonra günde üç defa kulağına dörder damla damlat, hiçbir şeyciğin kalmaz bi-iznillâhi-teâlâ...

Sokakta bağrışmalar, gürültüler... Acaba bana mı öyle geliyor, gerçekten mi dışarda gürültüler var?

Gözleri korkudan büyümüş bir adam telâşla içeri girdi,

— Beyim, dedi, sizin burda olduğunuzu öğrenmişler, ehali otelin önünde toplandı, kıyamet kopuyor. Oteli basacaklar... Allah korusun, yıkarlar buralarını... Otel sahibi, hemen burasını terk etmenizi rica ediyor. Arka kapıdan çıkabilirsiniz...

Ayağa kalkacak oldum, yatağa düştüm. O iki kişi koluma girdi, güçlükle elbisemi giymeye çalışıyorum. İlâç tarifçisi, hem elbisemi giymeme yardım ediyor, hem de hiç ara vermeden anlatıyor:

— Sende zafiyet var... Bir ilâç tarif edeyim yap, bi-iznillâhi-teâlâ aslan gibi olursun...

— Lütfen kunduralarımı...

— Buyur... Burda... Giy, giy... Haa, onu diyordum, soğukalgınlığına karşı en iyisi, kenevir kökü... Bildiğimiz kenevir kökü... İyice kaynatacaksın...

«Şimdi başlarım kenevir kökünden...» diyeceğim ama, hem ayıp olacak, hem de dermanım yok, cayır cayır yanıyorum ateşten...

O ikisinin kolunda, otelin arka kapısından çıktım... Ne olur bre âdemoğlu, bir saniye ara ver... Hiç durmadan kulağımın dibinde ilâç tarif ediyor.

Şehrin dış ucunda bir eski otele geldik. Odaya girer girmez, hemen soyunup kendimi yatağa attım ki, belki halime acırlar da beni bırakıp giderler.

Onlar da çöktü sandalyeye...

— Nasırın var mı? Varsa hiç korkma... Bende bir nasır ilâcı var, bi-iznillâhi-teâlâ ...

— Uykum var!.. diye inledim.

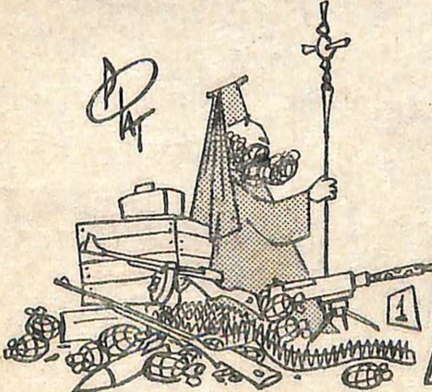
Bir tanesi,

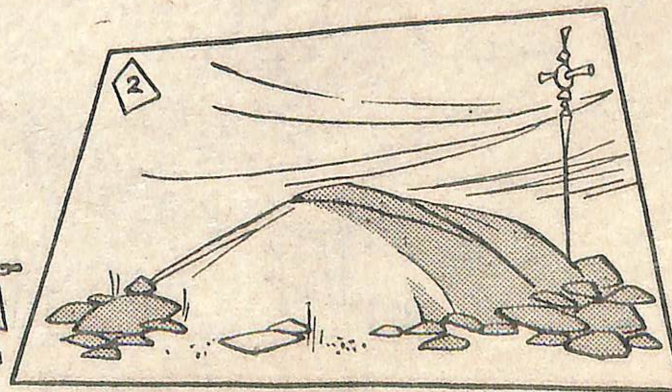
— Sonra yine geliriz... deyip gitti, ama o ilâç tarif edeni kaldı.

Burnumu siliyordum.
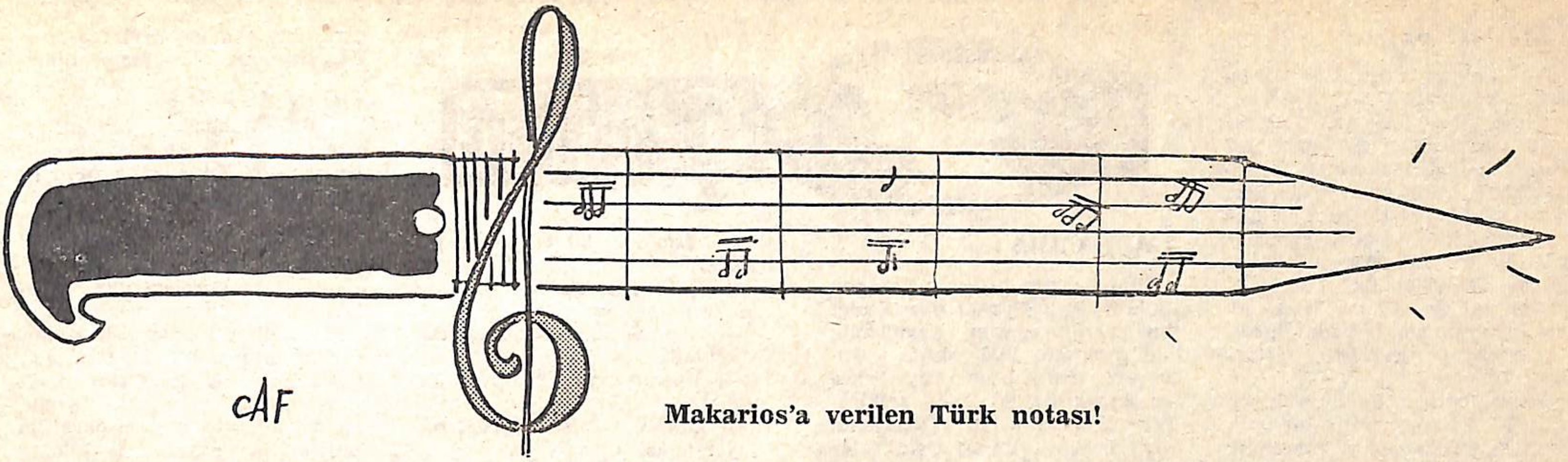
— Yahu senin burnun tıkalı... dedi. Burun tıkanıklığına karşı en iyisi nedir bilir misin? Tuzlu suya, ama gayet kaynar tuzlu suya, nane ruhu damlatıp koklıyacaksın... Bi-iznillâhi-teâlâ burunun tıkanıklığı hemen açılır...

O anlatırken ben kendimden geçmişim; uyudum mu, yoksa bayıldım mı bilemiyorum. Gecenin bir vakti ateşler içinde yanarak uyandığım zaman o yanımda yoktu. Er-

Yazısız

Makarios'a verilen Türk notası!

tesi sabah, vali otele bir araba göndermiş, şehrin görülmeye değer yerlerini gezdireceklermiş. Hastayım deyip gitmesem ayıp olacak. Bir gecelik dinlenmeden sonra kendime gelmiştim biraz. Tam arabaya binerken yine o yanımda bitiverdi. Demek otel kapısında bekliyormuş. Arabada yanıma oturunca canım sıkıldı,

— Siz hiç zahmet etmeseniz! diye başımdan savmak istedim.

— Aman efendim, vazifem... dedi, seni burda korumak vazifemiz...

Daha araba kalkmadan, nerden çıktı bilmem, bir kalabalık arabayı çevirdi, bağırıp çağırmaya başladılar:

— Yuuuu!.. Kahrolsuuun...

Bütün bu gürültü arasında, fahrî muhafızlığımı gönüllü olarak üstüne almış olan adam, uyuzun nasıl, hangi ilâçla tedavi edileceğini anlatmıştı. Gürültü patırtıdan, nasıl olup da sözü uyuza getirdiğini anlıyamamıştım.

Araba o kalabalık arasından zorlukla sıyrıldı. Barajı, Fidanlığı, Şehir Müzesini gezdirdiler. Her gittiğimiz yerde, oraları için bilgi veriliyordu ama, ben hiçbir şey anlıyamıyordum; çünkü öbürü hiç durmadan kulağımın dibinde birçok ilâçlar tarif etmekteydi. Yarabbi, ne hastalıklara, ne ilâçlar!..

Akşam yemeğinde valinin misafiriydim. Şehre girerken beni karşılayıp arabadan indiren arkadaşım da yemeğe gelmişti, bana yavaşça,

— Seni Ankara'da görüp buraya dâvet eden adam var ya... dedi.

— Evet?

— Tesbit ettik: Aleyhindeki bu mitingi düzenleyen oymuş...

— Aman nasıl olur... Benimle konuşurken üstad demeden ağzını açmıyordu.

— Üstad üstad diye diye seni tavlayıp buraya getirmiş işte... Sen gelmeden önce de gerici çevreyi kışkırtıp aleyhine miting hazırlamış...

— Peki, niçin?

— Onun burda siyasî durumu çok bozulmuştu da... Gericileri senin aleyhine kışkırtıp mukaddesatçılık gösterisiyle sarsılan siyasî itibarını düzeltecek...

Valiye dedim ki:

— Bu mitingler böyle sürerse ben burdan bir yere gitmem. İşi inada bindirmesinler, bir ev tutar burda yerleşirim. Bu vilâyet hiç kimsenin babasının çiftliği değil...

«Tavşana kaç, tazıya tut» diyen takımından, çok nazik bir adam olan valiye kuru gürültüye papuç bırakacaklardan olmadığımı anlatmak istiyordum.

Gece yarısına doğru valinin ziyafetinden ayrılırken, benim belâlımı kapıda beni bekler bulmaz mıyım?

— Dün dazlaklık ilâcını anlatırken yarıda kalmıştı... diye söze başladı.

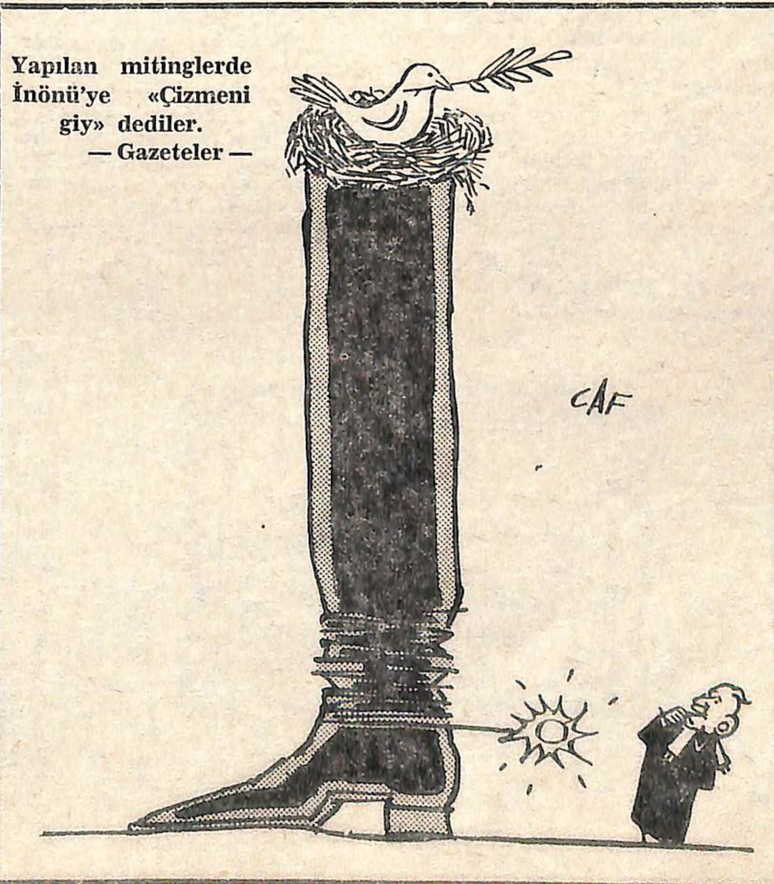
— Rica ederim, dedim, görüyorsunuz, benim saçlarım fırça gibi...

— Hiç güvenme!.. Belli olmaz, günün birinde bir de bakarsın, saçların dökülmüş... Salyangöz var ya, hani bildiğimiz salyangoz... Bizde salyangozun kıymetini bilmezler, halbuki çok kıymetli bir hayvandır, yetmişiki derde devadır. Maydanoz kökünü kaynatıp, suyuna salyangozları atacaksın, ağdalanıncaya kadar kaynatacaksın. Ondan sonra her gece yatarken başına sür; bi-iznillâhi-teâlâl, bu macunu göbeğine sürsen çalı süpürgesi gibi kıl fışkırır...

Ah neler çektim: bir yandan hastayım, bir yandan aleyhime yapılan gösteriler, bir yandan da bu adam... Ne yapsam elinden bir türlü kurtulamıyorum. Başımı öbür yana çeviriyorum, sözü alıp konuyu değiştiriyorum, başkasıyla konuşuyorum, ama onun hiç aldırdığı yok, boyuna ilâç anlatıyor:

— Hiçbir doktorun tedavi edemediği romatizmayı, bi-iznillâhi-teâlâ...

Oraya gidişimin üçüncü günü gerçekten bir tehlikeyle karşılaştım. Şehrin alanını belki üçbin kişi doldurmuş, aleyhimde bağrışıyorlardı. Kalabalık akın akın, yığın yığın artıyordu. Bu azgınların ellerinden korumak isteyenler beni, caddedeki bir fotografhaneye soktular. Bağrışan kalabalığın ellerinde sopalar, odunlar... Fotoğrafhaneden karakola, Vilâyete, Emniyet Müdürlüğüne telefon ediyorlar yanımda. Ama resmî makamlar atlatıyor, belli ki işin içinde iş var.

Yapılan mitinglerde İnönü'ye «Çizmeni giy» dediler.
— Gazeteler —

«Ha geldik, ha geliyoruz...» diyorlar. Gelecekleri yer beşyüz metre var yok. Dakikalar geçiyor, on, onbeş, yirmi dakika... yirmibeş dakika, yarım saat...

Dışarda biriken kalabalık artık köpüre köpüre taşıyor.

— Dışarı çıksın! diye bağırıyorlar.

Ne olursa olsun, diye dışarı çıkacağım, ama elime koluma yapışmışlar, bırakmıyorlar, çekişip duruyoruz. Dükkânın sahibi, fotoğrafhanesini yıkacaklar diye korkusundan,

— Çıksın efendim, daha iyi olur... diyor.

Ve... Evet ve... Bütün bu gürültü patırtı arasında o adam, kulağımın dibine sokulmuş, ilâç, hem de bakın ne ilâcı anlatıyor:

— İktidarsızlığa karşı en iyi ilâç nedir bilir misin?

— Affedersin, sus artık birader...

Dışardakiler bağrışıyor:

— Çık dışarıya! Alçak...

— Kahrolsun... Yuuuu...

İçerden valiye, Emniyet Müdürüne telefon ediyorlar boyuna... Geliyorlarmış.

Öbürü kulağımın dibinde:

— Bu ilâç, bi-iznillâahi-teâlâ, mezar taşını uyandırır, öyle bir ilâç... Bendeki kitapta yazıyor, aynen mücerrep... Ve hattâ Şeyh Abdülgufran, bizzat, yetmisdört yaşında tecrübe ederek o yaştan sonra dört evlât sahibi olmuş... Şeyh Abdülgufran naklediyor ki, ilâcı aldığı gece dört cariye ile yatmış ve bi-iznillâhi-teâlâ hiç birine de mahcup olmamış. Ve de ertesı gece aynı macundan beş kaşık alıp, beş bakire cariye ile...

Eteğime, koluma yapışmışlar:

— Gitme, çıkma!.. diyorlar.

Nasıl çıkmıyayım, benim yüzümden dükkânı yakacaklar. Bizimki anlatıyor hâlâ:

— Nane var ya nane... Bildiğimiz nane canım... Nanenin kökünü iyice kurutacaksınız, ceviz içi ile beraber havanda bir güzel döğüp, ondan sonra...

Beni tutanların ellerinden kurtulup dışarı uğradım. Kalabalık da taşa taşa, köpüre köpüre dalgalanarak üstüme yürüyor. Ancak filmlerde görülebilecek gergin bir durum.

Gözleri dönmüş, ağızları köpüklü kalabalığın en önündekilerle göğüs göğüse geldik. Bu durumlarda, içlerinden biri ilkin ne yaparsa, hepsi de onu yapar. Biri vurursa, hepsi birden vuracaklar demektir. Biri ısırsa, hepsi birden ısıracaklardır. Azmış kalabalığın öncüsü,

— Kelime-i şehadeti getir! diye bağırdı.

Bütün ağızlardan aynı sözler fırlıyordu:

— Kelime-i şehadet getir!

Size yalan, bana gerçek, belki inanmıyacaksınız, çünkü inanılacak gibi değil, ama doğrusu bu, tam bu sırada o adam kulağımın dibinde mırıldanıyordu:

— Adem-i iktirada birebirdir... Nanenin kökü ve bir de hindistan cevizinin sütü... Sonra hiç korkma, beş kadınla yat... Hem de kızoğlan kız olsun ki... bi-iznillâhi-teâlâ...

— Kelime-i şehadet getir... Alçak... Hain!

Şimdi bunlar bir de «Sünnetli misin, aç bakalım!» diye tuttururlarsa?

Derken birden İstiklâl marşı söylemeye başladılar, bildiğimiz İstiklâl marşına hiç benzemiyor, biraz «Adananın yolları taştan» türküsüne, biraz Aydın havasına benziyor, karışık bir şey...

— Tesiri kat'îdir... Havanda güzelce döğdükten sonra macunu bol bol ye!.. bi-iznillâhi-teâlâ...

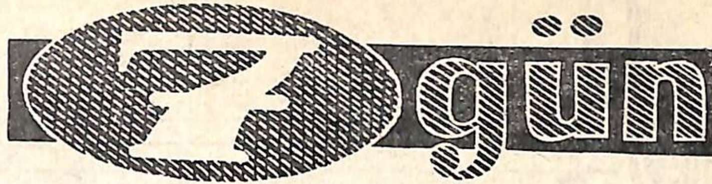
Hızır dedikleri işte bu olacak; tam önümde bir özel araba durdu, kapısı açıldı ve bir çift el beni arabanın içine itti. Bir de baktım arkama, ilâç tarif eden de içeri girecek... Arabayı tutan elini ordan zorla söktüm. Şoför arabayı hızla sürdü, bağrışan kalabalığın arasından sıyrıldık.

Beni arabasına alıp kurtaran, oranın zengin bir kuyumcusuymuş.

Hemen tiren istasyonuna gittim. Tirenin de tam zamanıymış, kendimi kompartımana attım.

Herkes beni ordan, belki de mitingçilerden korkumdan kaçtım sanıyordur,oysa ben, durmadan o ilâç tarif eden adamdan kurtulmak için kaçtım. Mitingçiler vızgelirdi, ama adamın ilâç tarifleri bi-iznillâhi-teâlâ beni ordan kaçırttı.

Aziz NESİN

PAZARTESİ :

— Olmaaaz... demişler Belediye Meclisindeki A.P. li üyeler. Olmaz dedikleri ne? Açıkta akan lâğım mı? Pis lokanta mı? Kazık kakan tarifesi mi? Külhanbeyi şoför mü? Sokakları götüren çöp yığınları mı? Ana caddelerdeki koskoca çukurlar mı? Hemşerinin yakasını bırakmıyan dilenciler mi? Pahalı fiyatlar mı? Şu güzelim İstanbul'un her yanında bağıran ihmal, bakımsızlık, zevksizlik, çirkinlik mi?

Hayır, hayır... Bunların hiçbiri değil. Şu koca şehrin bir uzak mahallesindeki beş yüz metrelik bir sokağın adına takılmışlar sayın üyeler. Bu sokağın adı Ali İhsan Kalmaz'mış... 27 Mayısın mahzun şehidi Ali İhsan Kalmaz!

Ve şimdi Adalet Partisi teklifine göre Ali İhsan Kalmaz sokağının adını değiştirmek gerekirmiş. Sayın üyelerin teklif ettikleri yeni isim: Yeni Yol!

Yakışır mı yakışmaz mı bilmeyiz, ama hemen sayın üyelere bir şey hatırlatalım: Onların tutturdukları bu yol «Yeni Yol» değildir, çok iyi bildiğimiz bir eski yoldur ki, sonunda «çıkmaz sokak» olduğu anlaşılmıştır!

SALI :

Hüseyin Rahmi Gürpınar öleli yirmi yıl olmuş. Ne de çabuk geçiyor zaman... Gözünüzü açıp kapadınız mı bakıyorsunuz takvim yaprakları 1944 den 1964 e atlayıvermiş.

Hüseyin Rahmi İstanbul'un ve bu memleketin unutamıyacağı isimlerdendir. Yalnız eserleri ile değil, kişiliğiyle de dillerde dolaşan bir İstanbul'lu. Eski hayranlarından biri:

— Aaah... dedi, onu yadetmediğim, anmadığım gün yok!

Bu kadar vefa herkesi şaşırtmıştı:

— Atma... dediler, şu gürültülü günler içinde yuvarlanıp giderken nereden aklına gelecek?

— Nasıl gelmez, dedi beriki, rahmetlinin en sevdiğim romanı «Utanmaz Adam»dı. Sabah evden çıktım mı akşama kadar nasıl anmıyayım onu! Sağa bakıyorum utanmaz adam, sola bakıyorum utanmaz adam, vapura biniyorum utanmaz adam, otobüse biniyorum utanmaz adam, lokantaya giriyorum utanmaz adam, sinemaya gidiyorum utanmaz adam... Etrafına bak bak, üstada rahmet oku!..

ÇARŞAMBA :

Ünlü Türkçü(!) lerimizden Doktor Rıza Nur'un düzenlediği bir parti programı yayınlandı. Bu program, 1935 yılında yazılmış ve Rıza Nur'un vasiyeti üzere ancak üç yıl önce açıklanmış. Bakınız üstad «Türkiyenin yeni baştan ihyası» için neler düşünüyor:

1 — Mustafa Kemal Paşanın ıskatı ve cezalandırılması.

2 — İsmet Paşanın cezalandırılması.

3 — Hilâfetin yeniden kurulması.

4 — Eski yazının iadesi.

Bütün bu cevherleri ileri süren Rıza Nur ayrıca «Memleketimizi sanayi memleketi yapmak büyük bir felâkettir» diyor.

Bu kadar parlak fikirleri bir araya getirmek her kişiye nasip olmıyan bir büyük dehâ ister. Rıza Nur anlaşılan bu konuda Saidi Nursi'den bile daha parlak bir zekâya sahipmiş. Zaten oldum olası «Nur» lâfından ne hayır gelmiş bu memlekete? Nurlu ufuklar politikası bizi batırdı. Risalei Nur çevresine bir sürü cahil topladı. Rıza Nurun ise nurunu görüyorsunuz.

Su kadar milyonluk Türk milleti içinde böyle bir nura rıza gösterecek tek kişi ancak Rıza Nur olabilir!

PERŞEMBE :

Dünyayı yeni bir fırtına sardı... Ne demek fırtına? Kasırga, tayfun gibi bir âfet bu... Adını duymuşsunuzdur: Beatles!

Bu Beatle'lar gazetelerin yazdığına göre İngiliz Rok'n Rol'cülerinin şerefini kurtarmışlar. Dünya gençliği şimdi Amerikasından Almanyasına kadar bu hem çalan, hem söyliyen, hem danseden bu zıpırlara hayran... Genç kızlar hayran, delikanlılar hayran, bu arada yaşlılara cama tırmanmaktan başka yapacak iş kalmıyor.

Beatle'lar aynı zamanda saçma sapan konuşmakta rekor kıran, ve dünyaya metelik vermiyen takımından. Gazetecilerle Amerika gezisi sırasında şöyle konuşuyorlar:

— Sizin için kötü şarkıcı diyorlar.

— Doğrudur, zaten bizi böyle tenkitler meşhur etti.

— Niçin bu kadar yüzük takıyorsunuz?

— Burnumuza sığmıyor da ondan...

— Başkan Johnson'u nasıl buluyorsunuz?

— Daha tanışmadık.

— Kendinizi nasıl buluyorsunuz?

— Eh... Şöyle böyle. Kötü şarkıcıyız. Sizi aldatıyoruz, kendimizi de aldatıyoruz. Paradan başka bir şey düşündüğümüz yok.

Ve alkış, alkış, alkış...

CUMA :

Vergiler açıklanacak diye kıyametler koptu. «Kabahat da gizli ibadet de» der gibi, diyorlar ki tüccarlar:

— Kâr da gizli, zarar da...

Ankara Ticaret Odası daha da ileri gidiyor:

— Tecrübeli bir tüccar, kazancını ev halkından bile saklar.. diye diretiyor.

Şeyh Saadi'nin anlattığına göre, bir bezirgân bin altın ziyan etmiş. Oğluna da tembih etmiş:

— Sakın bu ziyanı kimseye açma!

Çocuk:

— Babacığım, ferman sizindir, söylemem, fakat bunun faydasını bana anlatın... diye meraklanmış.

Bezirgân:

— Söyleme ki bir musibet iki olmasın:Birisi sermayenin noksanlaşması... İkincisi komşuların oh demesi...

Ama nerde şimdi öyle bezirgân? İş hayatında kime sorarsanız sorun:

— İşler nasıl?

— Sorma, berbat!

Demek ki zihniyet değişmiş. Şimdi kâr ve kazancı saklamak makbul. Nitekim verilen bilgilere göre doktorlar geçen yıl devlete ayda ortalama 581 lira kazandıklarını bildirmişler... Diş hekimleri 472 lira... Lokantalar 333, bakkallar 312 lira...

Bu vatandaşlar vergi vermek bir yana, yakında devletten yardım isterlerse hiç şaşmıyalım!

CUMARTESİ :

Akıllı vatandaşın biri milyoner olmayı koymuş kafasına... Ne yapsın? En kolay usul para bastırmaktır, demiş. Tam 2295 lira sarfederek yüzer liralık banknotlardan bir milyon lira bastırmış.

Ama tam paraları alıp giderken polisler de onu bastırmışlar.

Bu akıllı vatandaşa oh olmuş. Çünkü kusuru büyük.

Bir kere elindeki 2295 lirayı erbabına götürseydi, iki üç gün içinde bu küçük sermaye ile milyon vurabilirdi. İş bilenin kılıç kuşananın. Memlekette öyle avanta işler var ki, insanın aklı duruyor. Beceren beceriyor, beceremiyen de alık alık seyrediyor.

Bunun yanında akıllı vatandaşın ikinci hatâsı bu zamanda para basmak yoluna gitmesidir. Hükûmet bile enfiâsyondan bucak bucak kaçarken ne demek para basmak? Her işin bir zamanı zemini var.

Fena sesli bir hafız gece yarısı mahalleyi uyandıracak gibi bağıra çağıra bet sesiyle Kur'an okurmuş. Arifin biri:

— Sen, demiş Kur'anı böyle okudukça müslümanlığın revnakını kaçırırsın.

Para basmanın değil, kalpazanlığın bile bir usulü olmak gerek: Güpegündüz bir matbaada bir milyon bastırmak ne demek? Deliliğin bu çeşidine aptallık derler.

PAZAR :

Kalpak moda oldu. İstanbulun en kibar semtlerinden, gecekondu mahallesine, yaşlısından gencine, en pahalı astragandan, keçi derisine kadar çeşitli yerlerde, kimselerde ve biçimlerde kalpak kol geziyor.

Güzel de bir şey kâfir... Kimisine yakışıyor, ama kimisinin kafasına da anlamsız bir sorgu işareti gibi tünüyor.

Milli Mücadele yıllarının unutulmaz serpuşudur kalpak... Hattâ Samim Kocagöz'ün bu isimde bir romanı bile var:

— Kalpaklılar!

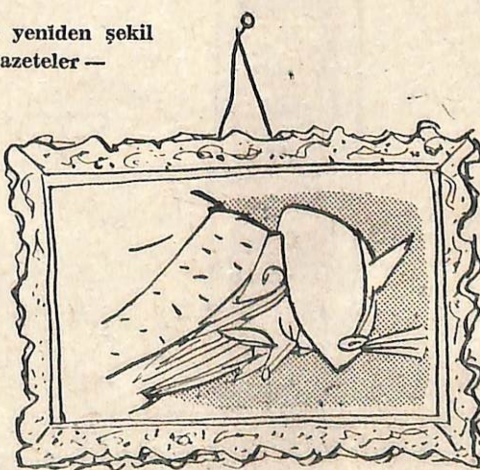
Kalpağın yeniden moda oluşunu kimisi iyiye, kimisi kötüye yoruyor. İyiye yoranlar diyorlar ki:

— Türkiye'nin yeni bir Kurtuluş Savaşı'na ihtiyacı var. İlk işareti kafalarda görülmeğe başladı.

Beyazıt meydanına yeniden şekil verilecek. — Gazeteler —

1 inci Beyazıt

2 inci Beyazıt

3 üncü Beyazıt

Çok EĞLENDİM!..

CENAP GÜVEN

BENİM uzaktan bir akrabam vardır. Kendisiyle az konuşurum. Yirmi yaşlarında bir genç, adı Oktay. İşte bu Oktay, onbeş gün kadar oluyor, vereceği bir partiye beni de çağırdı. Daha önceleri birkaç kez daha çağırmıştı toplantılarına da gitmemiştim. Nasıl gideyim, giyecek bir elbisem yok sapasağlam.

— Olur, gelirim... gibilerden bir şeyler söyleyerek atlatmak istedim.

— İyi, dedi, cumartesi günü gelir seni alırım.

— Sen hiç yorulma, dedim, ben kendim gelirim.

Cumartesi günü geldi. Neden bilmem, ben ondan uzak durdukça o özel bir yakınlık gösteriyordu.

— Hadi, dedi, hazırlan gidiyoruz.

— İşim var, hastayım, ders çalışıyorum, falan dediysem de dinlemedi. Gittik.

Parti cumartesi akşamı 17 de başladı, gece üçe değin sürdü. Oktay beni önce arkadaşlarıyla tanıştırdı. Hepsi de çok iyi giyimliydi. Onlardan hemen ilk bakışta ayrılıyordum. Doğrusu utandım.

— Hiç gelmiyecektim, dedim, bak rahatsız oldular galiba.

— Yok, dedi, sana öyle geliyordur. Göreceksin bak hepsi de çok iyi, çok kültürlü çocuklardır.

Ne yalan söyliyeyim hiçbiri de sosyal durumumu açığa vurmadı; bana kendilerinden biriymişim gibi davrandılar.

Büfeden bir şeyler yedik, içki içtik, dans ettik. İçkiler, yemekler, mezeler çok güzeldi... Bir yandan da konuşuyorduk:

— Fenerbahçe şampiyonluğu bırakmaz artık.

— Belli olmaz; top yuvarlaktır.

— Yuvarlak da olsa, üçgen de olsa şampiyon biziz.

— Sizin averaj bozuk ama, 2,17 falan ancak tutuyor.

— Ne önemi var...

— Ne önemi var olur mu... Galatasaray üç yıl önce averajla kaybetti şampiyonluğu.

— Üç değil, dört yıl önceydi o. Bir de biliyorum diye geçinirsin.

Üç yıl diyen çocuk biraz düşündü.

— Pardon, dedi, üç yıl önce biz şampiyon olmuştuk. Golü de 65. dakikada onsekizin sol köşesinden dömivoleyle Mehmet atmıştı. Çok şahane goldü ama.

— Süleyman'ın geçen yıl İstanbulspor'a attığı gol çok daha güzeldi.

Ben maçtan anlamadığımdan hiç konuşmuyordum... Onlarsa boyuna konuşuyorlar. Şimdi de artistlere geçtiler.

— Muzaffer Tema ile Leylâ Sayar niye ayrıldılar acaba?

— Kimbilir... Muzaffer de pek şey canım... Hani burnu büyük biraz.

— Asıl Leylâ'nın burnu büyük.

— Anlaşmazlık çıkmış aralarında... Şey meselesinden.

— Şey meselesi mi?...

— Şey ya!

Ben yine hiç karışmıyordum. Bilmediğim, anlamadığım şeylere karışmam. Neme gerek... Biliyorum sandığım şeylerde bile çok pot kırmışımdır. Onun için yalnızca dinliyorum.

— Biribirlerine çok güzel gidiyorlardı, yazık oldu doğrusu.

— Yoo... Hiç gitmiyorlardı; çok iyi oldu.

— İyi oldu tabiî.

— Ben hiç de öyle düşünmüyorum.

— Kötü oldu canım.

— Hayır, iyi oldu.

— Sen zaten Muzaffer'cisin. Olayları tarafsız gözle göremiyorsun.

— Asıl sen göremiyorsun.

Kümemiz ikiye ayrılmıştı. Bir kısmı ayrılmalarının iyi olduğunu, bir kısmı ise kötü olduğunu söylüyordu... Söz bildiğim bir konuya gelse de ben de konuşmaya katılsam diye bekliyorum. Susuşum dikkati mi çekti, yeni olduğum için düşüncemi mi merak ettiler, yoksa nezaketen mi, at kuyruklu bir kız:

— Sizin fikriniz nedir? diye sordu.

Şöyle bir toparlandım. Susmak olmazdı: Ne de olsa kendime «cahil» denilmesini istemiyordum. Tartışma da iyice kızışmış... Hem yuvarlak, hem de

değişik bir şey söylemiş olmak için:

— Bir kere, dedim, iyi, ya da kötü oldu diye bir şey söylenemez.

Ben böyle deyince, «iyi oldu» diyenler de «kötü oldu» diyenler de,

— «Çok doğru söylüyorsunuz!» demezler mi...

Şaşırdım. Baktım ilgiyle beni dinliyorlar. Devam ettim:

— Bakın, siz parti tutar gibi artist tutuyorsunuz. Oysa bu gibi sorunlarda çevrenin kişiler üzerindeki etkisini ve kişilerin psikolojik durumlarını bilmek ve bunların sentezinden bir sonuca varmak gerekir.

Dediklerinden hiçbiri bir şey anlamamıştı: ben de ne dediğimi anlamadım. Yalnız hepsi de «ne çok biliyormuş» gibilerden şaşkın bakıyorlardı. Ben bayağı cesaretlendim:

— Şey meselesinden ayrılmışlar dediniz ya, yanlış... O meseleden değil!

— Ya niye ayrılmışlar?

— Muzaffer Fifi'ye hakaret etmiş.

— Fifi de kim?

— Aaa... Bilmiyor musunuz. Leylâ'nın köpeği canım.

Allah Allah... Ben neler söylüyorum böyle. Ama sözlerim çok etkili olmuş olacak ki hepsi de ağzımın içine bakıyorlar:

— Leylâ bizim amcanın yakın arkadaşıdır. O'na söylemiş, ben de amcamdan duydum. Bir gün Muzaffer Leylâ'nın evine gittiğinde Fifi ayağını ısırmış. O da «it oğlu it!» demiş.

— Ayıp etmiş doğrusu.

— Ayıp ya! Biliyorsunuz Leylâ Fifi'sini çok sever. Birlikte yatarlar hep! Hattâ geçen yıl aradığı marka köpek mamasını Amerikan pazarlarında bile bulamamıştı da Fransa'dan getirtmişti. Ne de olsa nazik hayvan, midesi her mamayı almıyor tabii!

Bizlere başkaları da katılmış, on-onbeş kişi olmuştuk. Gıptayla, hayranlıkla beni dinliyorlardı. Artık kendime olan güvenim iyice artmıştı:

— İşte Muzaffer Fifi'ye böyle deyince Leylâ çok kızmış. Sinirli bir zamanıymış da... Muzaffer'e:

«Fifi'ye ettiğin hakareti geri al!» demiş. Onun da inadı tutmuş olacak,

«Alamam!» demiş. Leylâ o zaman kesip atmış:

«Aşkımız sona erdi! Artık her şey bitti aramızda!..»

Bir kız:

— Biz, dedi, bütün yayınları takip ederiz, hiç böyle bir şeye rastlamadık.

— Rastlamazsınız tabii, dedim. Basın görevini yapıyor mu sanıyorsunuz siz?.. Oturup masa başında yazı yazıyorlar; kimsenin meselelerin içyüzünü araştırdığı yok...

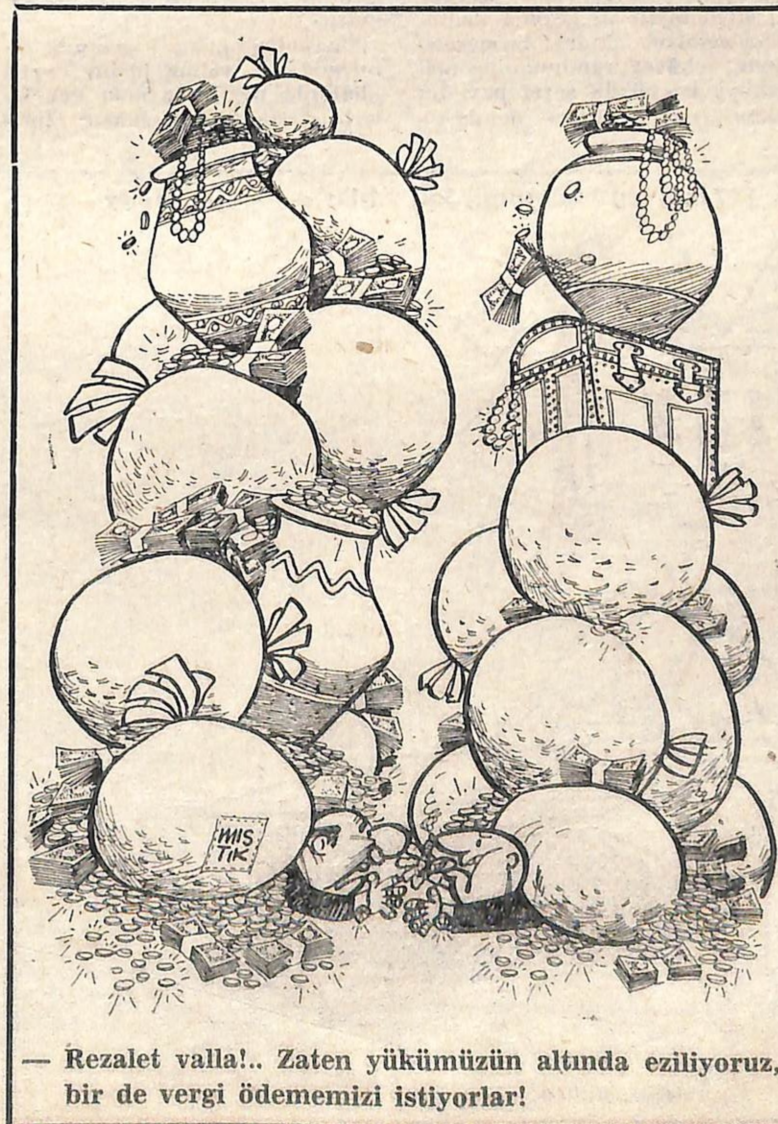
Hepsi de doğruladılar sözümü. Partinin bir numaralı kişisi olmuştum. Herkes görgüme, bilgime, kültürüme hayrandı! Her konuda düşüncem soruluyor, fikrim alınıyor ve beğeniliyordu. Onlara futboldan, artistlerden, şarkıcılardan, siyasetten ve bunun gibi diğer önemli yurt sorunlarından söz ettim.

Ayrılırken:

— Nasıl, iyi eğlenebildiniz mi? dediler.

— Çok eğlendim, çoook, dedim, teşekkür ederim!

Cenap GÜVEN

— Rezalet valla!.. Zaten yükümüzün altında eziliyoruz, bir de vergi ödememizi istiyorlar!

YİRMİ EV YETER

ADNAN VELİ

İstanbul Valiliği
Yüksek Başkanlığına
Dileğimdir.

Bendeniz Tarlabaşı'nda, yeni boşaltılan sokakta 28 numarada ekmek parası kazanan Agavni Temizevciyan adındaki bayanım. 37 senedir ayni sokakta memlekete hizmet ederek, birçok bayları ve gençleri memnun etmiş olduğumdan mâdâ, 23 kızı da resmî nikâh ilen birer yuva sahibi yapmak şerefi bendenize nasip olmuş bulunmaktadır. Resmî makamatların kararı ilen bizim evler kapandıktan sonram, kızlarımızın düştüğü perişan ve acıklı durum içinde, kalbi evlât muhabbeti ilen çarpan bizim gibi mamaların ne kadar üzüntü içinde olduğunu katiyen inanmıyacaksınızdır. Benim evimde çalışan süt kuzusu kızlarımın on altı tanesi birden, ocakları yıkılmış olup tencereleri kaynamayıncas, buna hiçbir vicdan razı gelemiyeceğini çok emin olabilirsiniz.

Taksim Meydanında Cumhuriyet Abidesine karşı kaldırımın üzerine sıra ilen dizilerek ve ahlâk zabıtası ilen yüz göz olmuş bulunan ve her geçen kadın ilen pazarlığa girişerek iş görmiye çalışan, hacıağa dolandırıcısı godoşlar bilem, bizim kızlarımıza yan göz ilen bakmamaktadırlar. İstanbul'daki evlerin kapandiğini haber alan Anadolu'daki patronlar, buradan kızlarımızı toplıyarak başka yerlere götürmekte ve orada çalıştırırlar iken, müşterilere İstanbul kızları deyi propaganda yapmakta ve İstanbul'un içinde darlık ve sıkıntı yaratmakta olduğunu takdir edebileceksiniz. İstanbul'da gizli fuhuş için her ne kadar karı sıkıntısı yoksa da, vergisini veren namuslu kızlar için piyasada sıkıntı görülmektedir. Emirgân ve Yeniköy ve Tarabya ve Kefeliköy'ün en külüstür otelleri bilem vesikasız çalışan pis karıları misafir yaptıkları halde, bizim kızlarımızı kabul etmiyerek Tarlabaşı kuzularına grev açmışlardır. Kemeraltı'nın ev kiraları da birdenbire yükselmiş olup, bizim için buralarda da çalışmanın bir çaresi kalmamıştır.

Bu durumdan, en çok, memleketimizin turizm ekonomisinin zarar göreceğini emin olarak ve ayrıca sokağımızın âmme hizmeti görmesi sebebi ilen, bu sokak kapanıncas, ehalinin fizyolojik sinirleri de çok bozulup evlerde aile kavgaları son derece artarak ve otomobil tamircileri ve çırakları ve garsonlar ve küçük esnaf ve az maaşlı memurlar ve genç talebeler için bu sıkıntı yüzünden memleketin bütün işleri aksayarak Beş Yıllık Plânın randımanı düşeceğini katiyen şüphe olamaz.

Büyük Fransız kadın uzmanlarından Doktor Henri Bergot da söylemiştir ki «Genel kadınların cemiyet içindeki iş meselesinde zekâvet randımanını arttırmıya en büyük şeref payı bu kadınlarımıza aittir» demiş olması yüzünden General De Gaulle, Paris'in yosmalarına altın madalyon taktığını gazetalarımız bangır bangır bağırmışlardır. Biz vergimizi veririz. Muayenemizi yaptırırız. İnsanlara saygı gösteririz. Kimsenin hakkını katiyen yemeyiz. Eğerkim bu memlekette herkes, Genelev karıları kadar namuslu olaydı, burası çoktan cennete dönmüş olacağıdı..

Bu sokağımızın kapanmış olmasından, yalnız bizim yerli ehalimiz değil, bayancı ecnebilerin de ne kadar şikâyet etmiş olduklarını acaba duymuş musunuzdur, bilmoorum.. Büyük Müttefikimiz ve İnsan Haklarının yeryüzündeki en ekistra garanti bekçisi olan sayın Amerika Birleşik Devletlerinin Altıncı Filosu geçenlerde İstanbul'a gelmiş olup, tirfil Amerikan bahriye çocukları bilem ellerindeki turizm rehberine baka baka bizim sokağın başına gelmişler olup, oradaki koskoca duvarı görünces ve içerideki evlerin kapandığını öğrenınces, fevkalâde üzülmüş olarak geri döndükleri zaman, kendilerini bu üzüntüden kurtarmak ve boş çevirmemek ve İstanbul'un misafirperverliğini göstermek için bu delikanlıları kızlarım ilen, Dolmabahçe'deki çam ağaçlarının altında, ucuz bir tarife ilen misafir etmiş isem de, radyonun söylediği hava raporu yağmış çıkıncas, yağmurun altında ve soğuk hava dahilinde dünyanın hiçbir tadı çıkamıyacağından, bahriye çocuklarına karşı ne kadar mahcup kaldığımı yüksek vicdanınız takdir edeceğinize bugünden emin olabilirim.

Sayın Amerika'nın Altıncı Filosu buradan ayrıldıktan sonram, denize açılıncas, hemen telsiz ilen Akdeniz'deki İngiliz Filosuna ve ayrıca Fransız Filosuna haber vererek, İstanbul'daki tarihî sokağın kapanmış olduğunu söyler ise, artık bundan sonra hiçbir ecnebiye filosunun İstanbul'a ananevî dostluk ziyareti yapmıyacağını ve NATO'nun zayıflıyacağını yüzde yüz emin olabilirsiniz.

İşbu Amerikan Filosu, bizim gibi NATO'nun bir parçası olup, yeryüzünde İnsan Haklarını ve Hürriyetlerini garanti etmek için kurulacak vazifeye başlamış ise de, Kıbrıs'taki kuyruklu bir papazın çeteleri tarafından öldürülen Türk kardeşlerimizin cesetleri karşısında kılını bilem kıpırdatmamakta olup, halbuki o İnsan Hakları ve Hürriyetleri denilen yaldızlı çiklet sakızı için döğüşüp de şehit olan binlerce Türk çocuğunun Kore'deki mezarları, Anavatan'ın onbin kilometre uzağındadır. Kore'de binlerce şehit vermek ilen koruduğumuz İnsan Haklarının savaşından, yüz milyonlar çarpan Onasis gibi iki kuruşluk Yunanlı gemi tayfaları, bugün yaldızlı yatlarda karılar ilen oturak âlemleri yapar iken, İnsan Haklarına mühür basmış 113 memleketin, Kıbrıs'a gidecek askerlere üç ay için altı milyon dolar masarif bulmıya, Birleşmiş Milletlerin Genel Sekreteri avuç açmadık memleket bırakmamıştır.

Zâtınız İstanbul Valisi olup da, bana serbest çalışmıya yirmi ev gösterecek olsanız, Kıbrıs'taki İnsan Haklarının müdafaasının masrafını üç ay içinde, 150 kız ilen, gene de Amerikan Bahriyesinden çıkarmaz isem, bana da Agavni Temizevciyan demesinler..

Ellerinizden derin saygı ilen öperek cevabınızı beklerim sayın Valiciğim..

Agavni Temizevciyan

«Doktorlar Tıp Bayramının 137 inci yıldönümünü kutladılar.» — Gazeteler —

Kutlu olsun!

Ankara MEKTUPLARI
Nimet Arzık

Mandy ve ötesi :

Şimdi Mandy de gitti, ahlâkımız da tam şükür!

Başına gelenden kızcağız bir şey anladıysaaa - üzülmesin, biz de çoğu zamanlar başımıza gelenden bir şey anlamıyoruz! - Tersine suya düşmüş hamam böceğinin çırpınması gibi, hayretten uzun kirpikler oynatarak, gittiii... Şükür ahlâkımız tam, başka dert verme bize Tanrım!.. Vermiyeceksin değil mi?

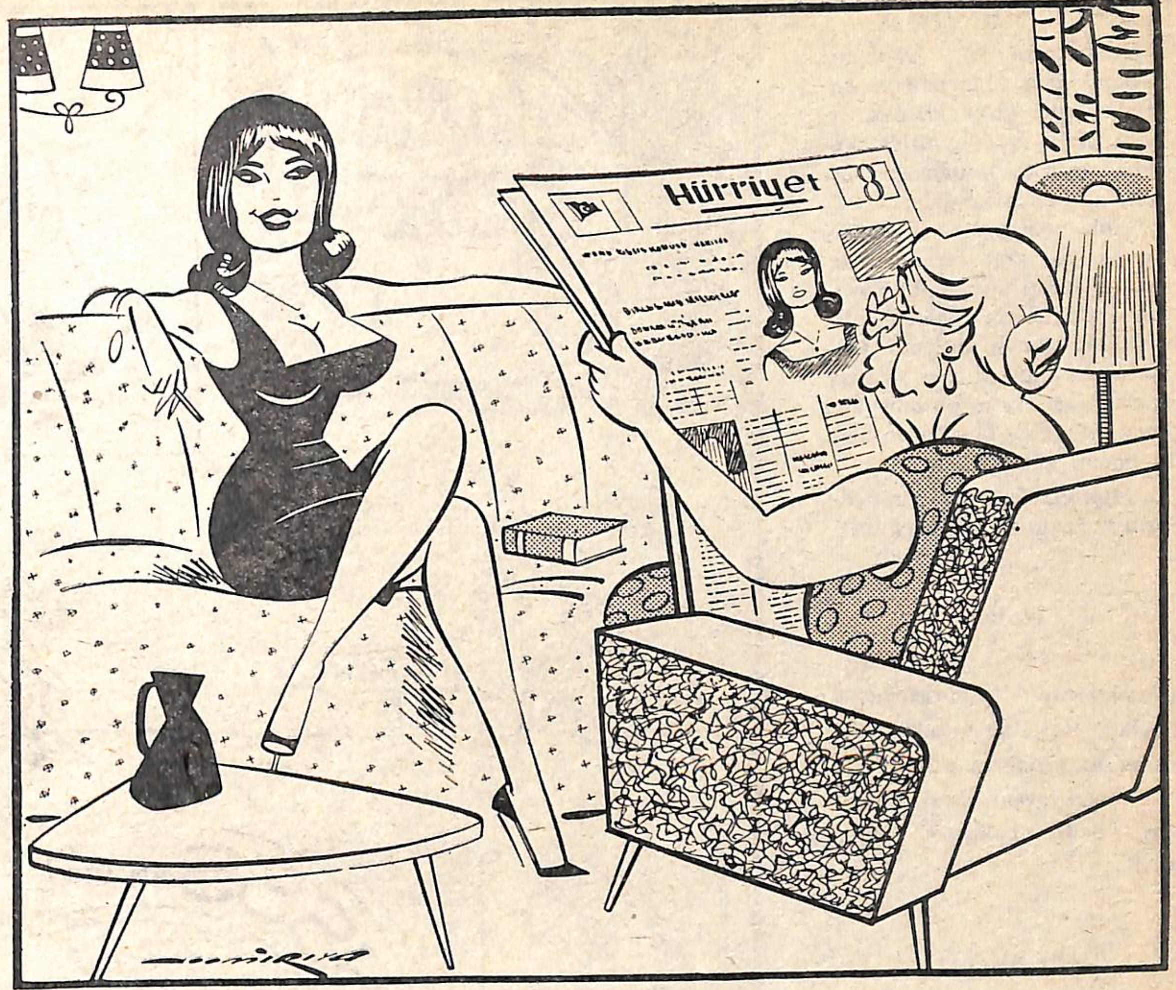
Yorum, tonla: «Yahu burada benzerleri yok muydu?.. Yahu neden bir ona takıldılar?.. Yahu gelmesine izin vermemek daha kolay değil miydi?.. Yahu... yahu!..» Yahu azcık sussanıza!

Yorumların en şirini gene bir hanımın etli dudağından çıktı bükük bükük:

— «Kimbilir kimin karısı onu kıskanmıştır!»

Bu da Türkiye için Mandy'ciğin Kitabei Sengi Mezarı oldu.

Ben Mandy'nin yerinde olsam, rahat Londra'dan, son serencamımı düşünüp: «He he he» derdim sadece... «He he heeee!..»

— Maşşallah kızım, tıpkı benzedin... Sokakta herkes peşine takılacak: Mandy geri dönmüş diye!..

He he heee:

Nitekim tâ oralara uçmak gerekmiyor bu «he he heee»yi çekmek için. Geçen gün Bulvar Palasa uzanmak yeterdi. Yapı kabahatsiz, pekâlâ yenecek, içilecek, oturulacak bir yer...

Siz geceleri sever misiniz?... Ben hiç... Elma gecesi derler, yer içerler, armut gecesi derler yer içerler, karabahtım gecesi derler yerler içerler...

Gene bir gece vardı, geçenlerde: Doktorların gecesi. Bütün ilmin «zirvesi» toplanmıştı Bulvar Palasa... Etlice, dazlakça, kendi hallerindece kişiler, içtikçe domatesleşiyorlar masaların etrafında.

Bir âdet türedi. Bir bakımdan güzel bir âdet. İstismarı biraz fazla... Büyük şehirler Anadoluyu 600 sene unuttuktan sonra birden hasretle hatırlayıverdi... Anadolu Kilimleri, Anadolu havaları, Anadolu dansları...

Folklor ekibi... Bu Folklor ekibi «tın» değince, çalgı, hop pistin ortasında... Artık her «vukuat»ta...

Saat 12 idi. Dolu tabak geliyor, boş tabak gidiyordu. Bardak boşalıyor, bardak doluyordu...

Pistte hevesli ve zarif bir ekip Kars oyununu oynuyordu... Erkek kadın, erkek kadın... Kadınların arasında Operanın meşhur ikiz kardeşleri de vardı.

Birden masaların birinden gözleri otomobil farına benziyen, uzun boylu, buğday ten üzerine kesilmiş biri kalktı. Baş asistanmış. İlmin zirvesine tırmanmağa birkaç adımlık çabası kalmışmış... Freni tutmıyan otomobil gibi, oyun ekibine çarptı. Sonra kolunda bir vida mı gevşedi ne, kolun ucundaki parmaklar kızların bacaklarına uzandı!

«Ay» dediler, olmadı. «Dur» dediler olmadı!

Mandy, he he he diye gülüyor musun Londra'da? Bak, şu kısacık gelişinde nice ahlâk bozdun, gelemediğin Başkentimizde bile!

İşin sonu, ilim ve bilim zirveleriyle folklor ekibi arasında arbedeyle bitti. Folklor ekibi hem gençti, hem sağlam!

... Ve ilim gecesi böyle renklenmesine renklendi...

Mandy Mandy, sen gittin ya, bütün ahlâk reformlarımız tam ye tüm...

«He he heeee» diye gülme Londra'dan. Ne gülüyorsun?..

Aile matinesi:

Göl gazinosunu biliyorsunuz. Gençlik parkında, o suni gölcüğün üstünde. Ne yüzülen, ne gezilen suni gölcük. Amma gece parlıyor, gündüz de susuzluk hasretini gideriyor. Her hafta Çarşambaları orası mahşer: Aile matineleri veriliyor! Bir kere gittim, hoş bir tarafı var. İnsanın içine dokunan bir tarafı var.

Bu günlük hayat dışı bir şey toplamağa gelmiş kendi halinde, hoşgörür vatandaşlar, insanın içinde, kelimesini bulamayacağım ezik duygular uyandırıyor.

Gazinoyu sahile bağlıyan üst köprüden yayalar geliyorlardı. Alt köprüden otomobiller. Kalabalık gazinonun önünde buluşuyordu...

İçerisi?.. Görmeyene güç anlatılırdı. Duyan duyana, uyan uyana uymuş ve yüzlerce kişi burada toplanmıştı. Seans 2 de başlıyacaktı. Fakat ön masalar sabahın onundanberi işgal altındaydı...

Kimi önüne dolmasını, kimi köftesini, kimi yumurtasını açmıştı. Kimi küçük çocuğuna süt veriyordu. Kimi yeni ayaklanmış bir bebeğin burnunu siliyordu. Gürültüden göz gözle, söz sözle raslaşmıyordu... İki bey vardı, - her şeyin iltiması var zâhir - onca kadının arasında!.. Onlara da ihtiyarlıkları iltimas etmişti içeriye alınmak için!..

> **Hey gidi gençlik**
>
> **O zamanlar çevre dardı,**
> **Arzu bir uç, aşk bir uç'tu.**
> **Kimine çok imkân vardı:**
> **Tek sevgili, tek papuçtu.**
> * * *
> **Dostlarımdan duya duya,**
> **Ben de uydum bu modaya,**
> **Kız kapattım bir odaya,**
> **Çünkü açık sevgi suçtu.**
> * * *
> **Hem tutuşan, hem kaçandım.**
> **Papatyayla fal açandım.**
> **İki ayrı parçadandım,**
> **İçim bir kav, çehrem tunçtu.**
> * * *
> **Başka şeyden haz duymazdım,**
> **Manzum, mensur mektup yazdım.**
> **Çok isterdim tutamazdım,**
> **Yaladığım şey avuçtu.**
> * * *
> **Ne bir oh çek, ne de eyvah!**
> **Kel göründü düştü külâh.**
> **Gerçi şimdi her şey mübah;**
> **Neye yarar gençlik uçtu..**
>
> **Salâhattin KUTLU**

İki, yok, üç sanatkâr hanım dikkatimi çekti... Sevim Tunaydı birinin adı. Gönül Yazarın biraz daha uzunu, biraz daha... Halka yakını!

Tek omuzu altın bir yılanla tutturulmuş, yamacı güllü, yanarlı dönerli bir tualet giyiyordu. Arkasında, her birine birer tektaş oturtacak derinlikte iki gamze gülümsüyordu...

Süksesi tualete, gamzelere gitti. İnsanların «göz ihtiyacı» da var... Sonra Radife Ertem, ses süksesi yaptı. «Kulak ihtiyacı» da var insanlarda. Büyük süksesi halk türküleriyle Muzaffer Akgün yaptı... İlk sahne, bir Anadolu eviydi. Bir kadın kocasını askerde kaybetmişti. Kendisi delirmiş, türkü söyliyerek beşik sallıyordu...

İnsanların his ihtiyacı da varmış hâlâ!.. Bu bence fazla melodramatik sahne bir tesir etti halka, bir tesir etti.. İnanın ki çocukların viyaklaması bile durdu... Halkın da kovan kovan uğuldaması!.. Herkesin gözü yaşlıydı. (Benim de!..) Yahu bir türkü bizi bunca yumuşatıyor da, niye facianın hakikisi bizleri bunca katı bırakıyor ki?.. Çözebilirsen, çöz!

Aile matinesi tam altıya kadar sürdü...

Gene yayalar üst köprüden geçerek uzaklaştılar, otomobiller alt köprüden... Evlerine rüya parçaları sürükliyerek...

Alaturkaydı, alafrangaydı bilmem, amma «rüya dağıtıcısı» olmak herhalde çok zevkli...

Nimet ARZIK

Zır deliler!

Gazetecinin biri röportaj yapmak için tımarhaneye gitmişti. İçeri girer girmez delinin biri üstüne atıldı. Yüzüne yumruk indirmeğe başladı, gazetecinin gözlerini kömürlük penceresine çevirdikten sonra, o'nu yere yatırdı, üstüne çıkıp tepindi. Yorulunca da bitkin gazetecinin göğsüne oturup dinlendi. Gürültülere oldukça geç yetişen hastabakıcı ziyaretçinin koluna girip o'nu koridorun öteki ucuna götürürken:

— Şimdi, dedi, sizi zır delilerin koğuşuna götüreceğim!!!

* * *

Kolay

Genç evliler, belediyeden çıkıyorlardı, fotoğrafçıların flâşları parladığı sırada gelin damadın kulağına eğildi:

— Görüyorsun ya sevgilim, dedi, çabucak oldu, bitti!...

* * *

Kör dilenci

Adam her sabah işine giderken, köşede duran kör dilenciye sadaka vermeği âdet edinmişti. Gine bir sabah, sadaka vermek için elini cebine attığı sırada hayretle kör dilencinin gazete okumakta olduğunu gördü:

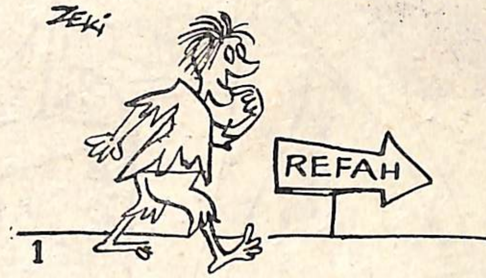
— Gazete okuduğunuza göre kör falan değilsiniz!. Herkesi aldatmağa utanmadınız mı?...

— Zannettiğiniz gibi değil efendim, dedi dilenci, ben sadece fotoğraflara bakıyorum!

YAZISIZ...

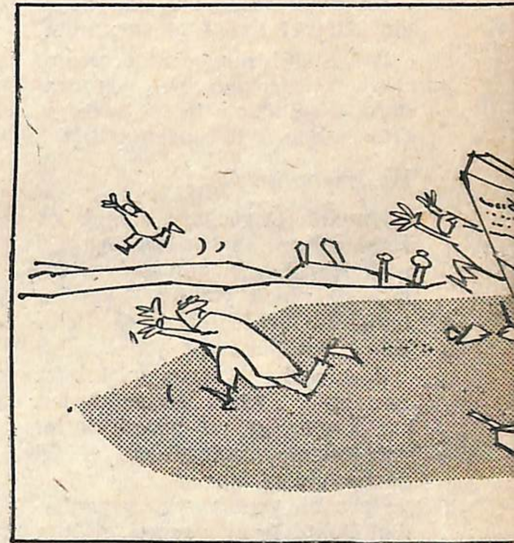

YAZISIZ!...

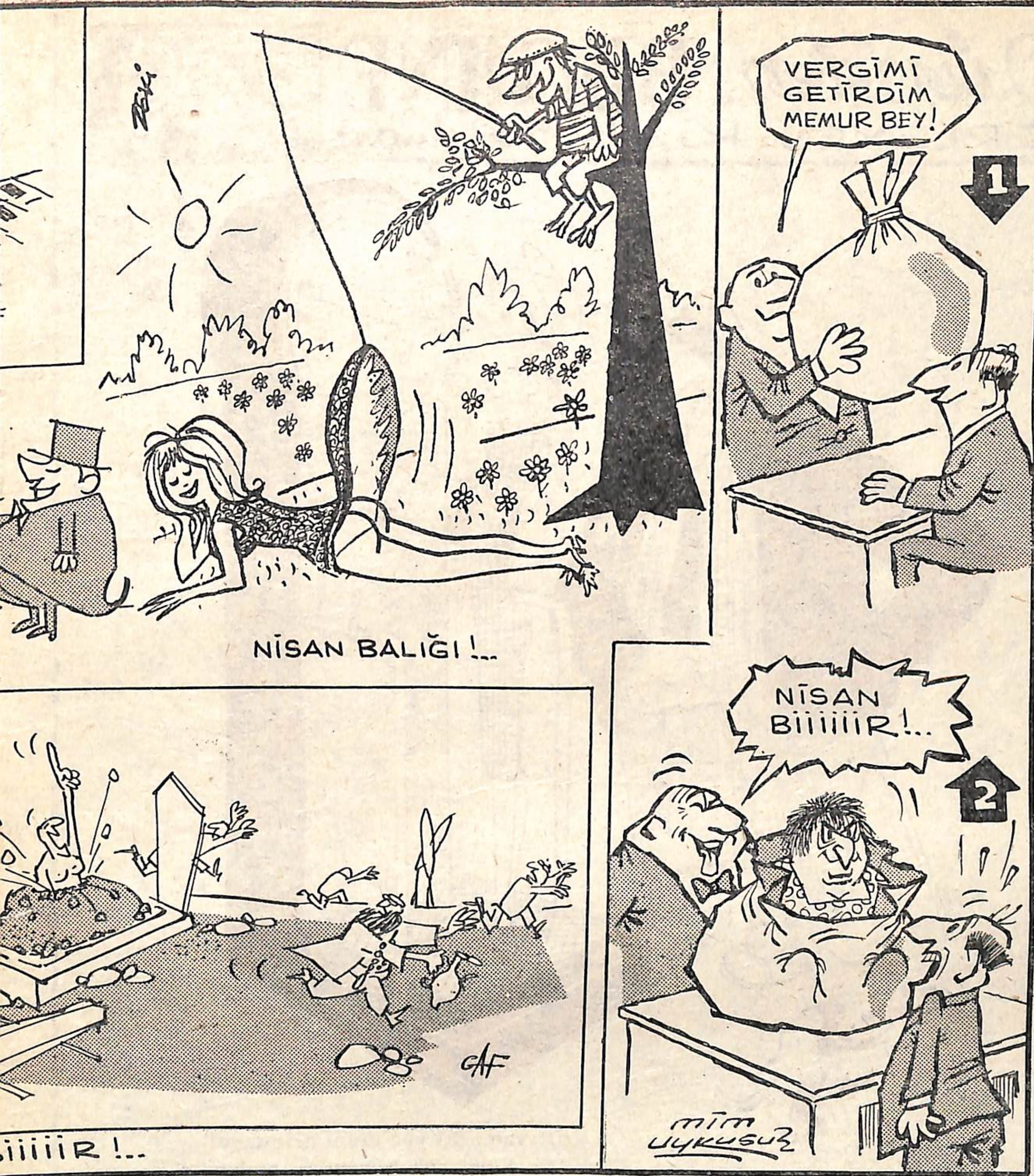
-NİSAN

Toprak spor!

— Ben şu adamın arabasiyle geri

Nişan yüzüğü!

Genç kadın, nişan yüzüğünü lâvaboya düşürmüştü. Çağırttığı tamirci fazla para isteyince kaşlarını çattı:

— Bu kadar şeye iki yüz lira istenir mi?

Tamirci:

— Fakat bayan, dedi, yüzüğü çıkarmak için mutlaka boruyu değiştirmek lâzım!

Genç kadın, omuz silkti:

— Vazgeçtim... Boru yerine niaşnlımı değiştireceğim!

* * *

Kıskançlık

Kıskanç koca, seyahatten döner dönmez, karısını sorguya çekti:

— Ben olmadığım günlerde ne yaptın?.. Eve kimler geldi?. Sokağa çıktın mı?.. Nerelere gittin?.

Karşılık alamayınca ilâve etti:

— Beni mutlaka aldatmışsındır!

Temiz ve çok namuslu olan kadının canı sıkılmıştı:

— Merak etme canım, dedi, seni ancak böyle karşımda gördükçe aldatmayı düşünürüm!

* * *

Zamane

Küçük kız annesine sordu:

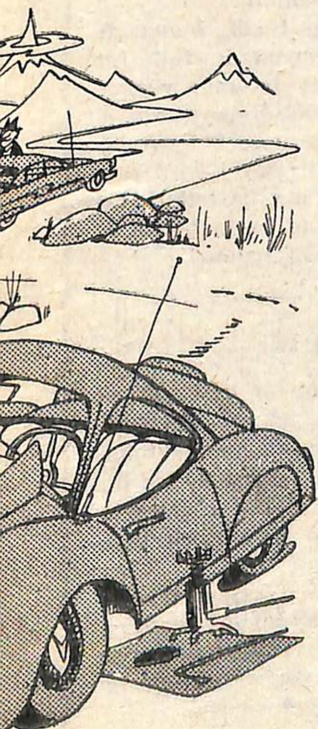
— Anneciğim, büyüyünce benim de babam gibi bir kocam olacak mı?

— Tabii evlâdım.

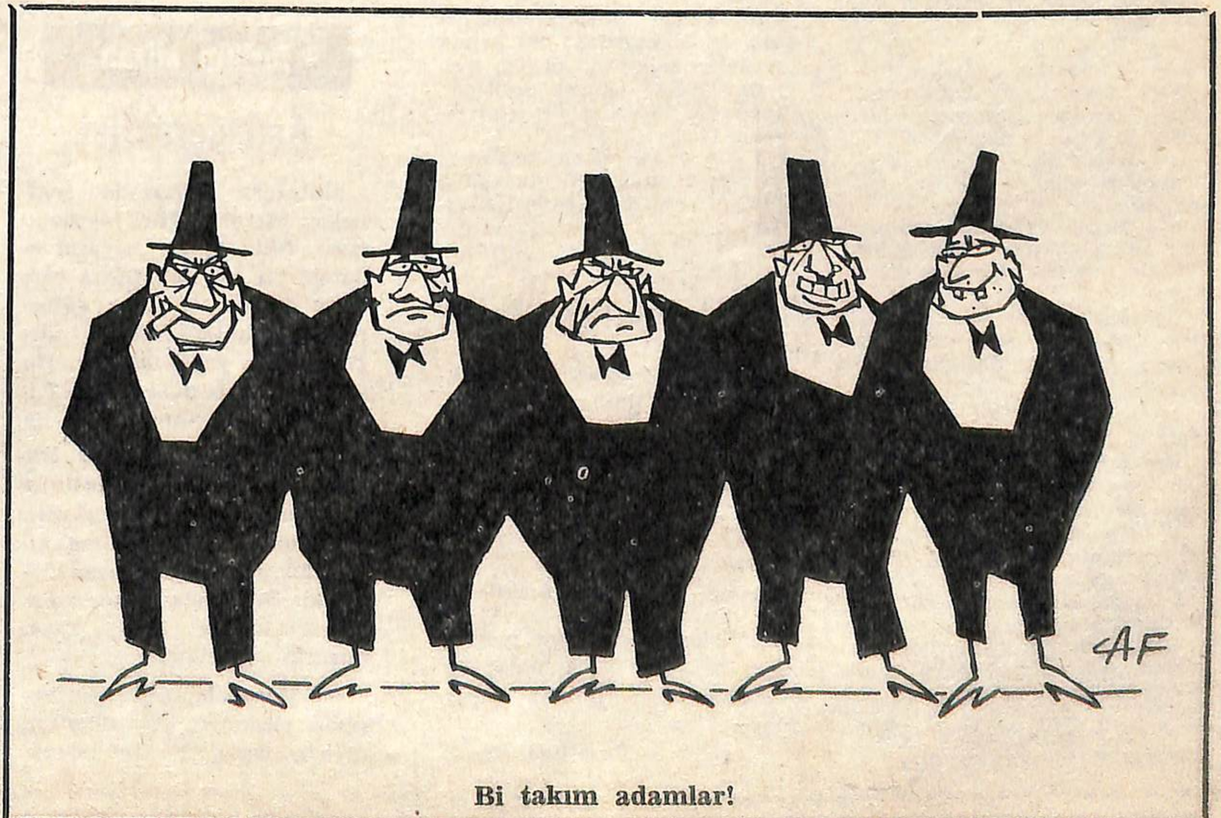
— Peki evlenmezsem Nuriye teyzem gibi ben de ihtiyar bir kız mı kalacağım?

— Evet canım!

— Allahım biz kadınlar ne acınacak insanlarız anneciğim!

...im bari, kocam merak eder!

Bi takım adamlar!

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Edebiyatta Mizah

Haklı bir cevap

Başarılı bir devlet adamı olduğu kadar, divan edebiyatının başarılı bir şairi de olan Koca Ragıp Paşa, yaradılış yönünden, neşeli bir kişiydi. Zaman zaman halk arasına karışır; onlarla şakalaşır söyleşirdi.

Ağır devlet işlerinden bunaldığı günlerden birindeydi. Biraz ferahlanmak için, yakın bir iki arkadaşı ile, şehir içinde bir gezintiye çıkmıştı. Dolaşırken, bir ara yolu Kuyucu Murat Paşa türbesine düştü. Ragıp Paşa, buranın türbedarını tanıyordu. Çok temiz kalbli, efendi, lâkin sinirli ve alıngan bir tipti. Ona biraz takılmağa karar verdi; yanındakilerle beraber türbeden içeri girdi.

Türbedar, sadrâzamın geldiğini görünce, telâşla ona koştu, saygı vazifesini yaptı. Biraz dinlendikten sonra konuşmağa başladılar:

«— Türbedar efendi; sen, burada yatan kimsenin eski ve değerli bir devlet adamı, büyük bir komutan olduğunu biliyorsun değil mi?»

«— Biliyorum efendimiz.»

«— Onun türbesine çok dikkatli olmalısın.»

«— Evet efendim, esasen çok dikkat ediyorum.»

«— Güzel, memnun oldum. Tabiî her gün sandukasının tozlarını alıyorsundur.»

«— Muntazaman alıyorum efendimiz.»

«— Sandukanın üstündeki kavuğun tozlarını da alıyor musun türbedar efendi?»

«— Tabiî efendim; sandukayı temizlerken, onu da ihmal etmiyorum şüphesiz.»

«— Çok iyi yapıyorsun. Zaten rahmetli büyük ve sagıdeğer bir adamdı.»

«— ???...»

«— Tekrar rica edeyim; türbenin, sandukanın temizlenmesinde, kavuğun tozlarının alınmasında bilhassa dikkatli ol.»

«— Başüstüne efendim; bundan sonra daha da dikkatli olacağım?»

«— Türbedar efendi; aman her gün silip süpürmelisin, bu iş hiç ihmale gelecek işlerden değildir.»

Sadrâzamın, bu aşırı tenbihleri türbedarı sinirlendirmeğe başlamıştı; fakat dişlerini sıkarak:

«— Etmem etmem, merak buyurmayınız.» diye homurdandı.

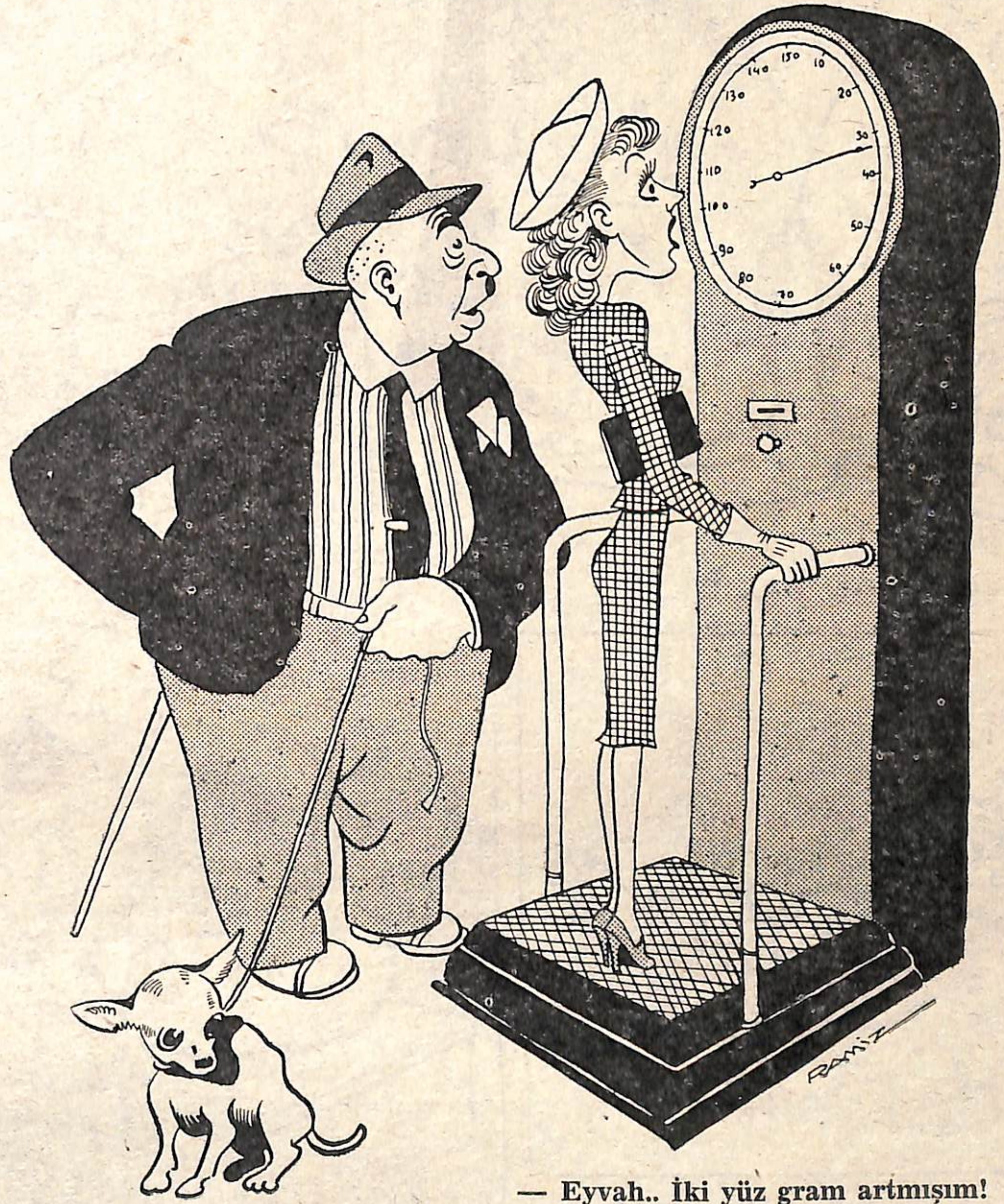
Ragıp Paşa, onun köpürdüğünün farkında değilmiş gibi devam ediyordu:

«— Malûm ya, büyüklere saygı borcumuz sonsuzdur: onun için üzerinde duruyorum. Sandukasında, kavuğunda, sarığında hiç toz bulunmasın..»

Bir süredenberi (Lâhavle) çekmesine rağmen artık daha fazla dayanamıyan türbedar, nihayet patladı:

«— Size saatlerdenberi (Peki) diyoruz ya a devletlim; diye bağırdı. Fakat birazcık tozlu da olsa ne lâzımgelir? Bu kerata yerinden kalkıp da düğün, bayram alayına gidecek değil ya.. Bu kadar temizlik ona yeter de artar bile..»

Ragıp Paşa, adamı kızdırmış, muradına ermişti. Gönlünü alıp hediyeler vererek, türbeden ayrıldı.

— Eyvah.. İki yüz gram artmışım!
— Korkma, çok boyandın, ondandır!

Özdeyişlerde Mizah

«İnsanlar, yükseklere çıktıkça pantalonlarındaki yamaların görünmesi ihtimali artar.»

— Cenap Şahabettin —

«Bir genç kızın en sağlam bekçisi çirkinliğidir.»

— Madam Joranlis —

«Hisler, erkeklere benzerler; belli bir yaşa kadar evlenmezlerse tohuma kaçarlar.»

— Rene Bourlaive —

Tarihte Mizah

Asıl gereklisi

Mütareke yıllarında İngilizler, birçok Türk aydınlarını, fikir, bilim, siyaset adamlarını ve askerleri toplayıp Malta adasına götürmüşler, bunlara acı bir sürgün hayatı yaşatmışlardı. Bu sürgünler arasında Enver Paşa'nın babası Ahmet Paşa ile Süleyman Nazif de vardı. Bir gün kışlanın bir odasında toplanmış dertleşiyorlardı. Söz, döne dolaşa kadına kıza, çapkınlık konularına döküldü. Bu arada Enver Paşa'nın babası Ahmet Paşa, gururla ve övünçle:

«— Hamdolsun, ben bu konuda vicdanen çok rahatım, diye konuştu. Ömrüm boyunca bir kerre bile harama uçkur çözmedim..»

Süleyman Nazif, bunun üzerine dayanamadı; tatlı bir tebessümle paşanın yüzüne baktı. Osmanlı İmparatorluğunu felâketlere sürükliyen oğlu Enver Paşayı kastederek:

«— Ah Paşa hazretleri, dedi. Ne olurdu, keşke helâle de çözmemiş olsaydınız!..»

Samimî Bir Açıklama

(Hayal)in, bir süre, birçok sayılarında tek bir karikatüre bile rastlanmamaktadır. Gazete, bir sayısında bu durumun sebebini, okuyucularına, aynen şu sözlerle açıklamaktadır:

«Usta bir ressam taharrisinde bulunduğumuzdan, gazetemizin muvakkaten resimsiz çıkmasından dolayı beyan-ı mazeret ederiz.»

ALTINCI memur!

An. Dukas'tan: Ahmet Angın

YURD Üretimini Koruma Bakanlığı'nın Kısım Şefi Bay Stilianos Paraperas, bürokratik bir sabırla, gönderilmeği bekleyen askıda kalmış işler yığınına bir göz attı, tozu gitsin, yenisinin konması için yer açılsın diye silkeledi, sonra mırıldandı:

— Bu halde iş olmaz!.. Bu acele yazılar yirmibeş gündür burada.. Kısım personeli elinden geleni yapıyor ama, başa çıkamıyor ki!..

Hemen, acele olarak Bakan'a çıkmayı istedi. Bakan'ın kendisini dört gün sonra bekliyeceği haber verildi.

— Bay Bakan, kısmımız işlerin çokluğunu karşılıyamıyor!

— Kaç memurunuz var?

— Beş... Ve şunu not edin ki, her gün gönderilmek suretiyle en azından yüz evrak geliyor. Yine not edin ki, zavallı memurlar, insanüstü bir gayretle çalışıyor, çalışma gününün bitmesinden sonra, fisebilillâh iki saat bürolarında kalıyor, yine de yetiştiremiyorlar... Çok evrak, az el... Not edin ki...

— Yeteri kadar not ettim, Bay Kısım Şefi. Yani, siz ne yapılmasını istiyorsunuz?

— Hiç olmazsa, bir memurun daha verilmesini..

— Kabul!.. Milletvekili olan bir dostum, koruduğu bir kadını tâyin etmem için ricada bulundu. Onu size göndereceğim.

— Çok teşekkür ederim, Bay Bakan...

Bay Paraperas'ın Kısım'ı, ertesi günü genç bir kadın memur ile zenginleşiyordu. Hepsi de erkek olan diğer beş memur, yeni meslektaşlarını haklı bir heyecanla karşıladılar. Çünkü Niça, güzel, sevimli, açıkgöz, girgin, şakacı ve güleçti, hasılı tam bu kasvetli büroda neşeli bir atmosferin yaratılması için ne gerekiyorsa onda vardı işte!..

Bay Kısım Şefi erkek personele:

— Şimdi, dedi, umarım ki işlerin altından kalkarsınız. Yeni Bayan memur çok çalışkana benziyor!

O günden itibaren büroda işler değişti. Beş memur, her sabah pırıl pırıl tıraş olmuş, yakalarında bir çiçekle işe geliyor ve Niça ile sonu gelmez bir sohbet kuruyorlardı.

Bir tanesi, bir gün önce gördüğü (rüyasında) bir filmi ona anlatıyor, öbürü hazırladığı bir şiir kitabından bahsediyor, üçüncüsü ona Patos müessesesinin yeni modellerinden söz ediyor, dördüncüsü şüpheli tarafları olan bazı kahramanca başarılardan dem vuruyor, beşincisi durmadan spiritüel olduğunu göstermek için soğuk saçmalar sıralıyordu... Ve beşi birden de onu elde etmek için rekabete girişmişlerdi.

Fakat, anlıyacağınız gibi işler durmuştu. Kısım Şefi'nin gönderdiği evrak, «muamele» görmeden, masaların üstünde, ya da çekmecelerde yatıyordu. Kalemler nadiren mürekkebe banılmaktaydı. Bu, ara sıra yapılsa bile, Niça'ya ateşli bir mektubun döşenmesi içindi ve resmî «muamele»ye girmezdi...

İşinin adamı olan Kısım Şefi, devlet çıkarları için zararlı olan bu durumu anlayınca çok üzüldü.

Nedenini bulamıyordu. Gecikmenin bu nedenini ortaya çıkarmak için de, iş saatinde ânî bir kontrol yapmağa karar verdi.

Bu kararı alır almaz, memurların oda kapısını birden açtı ve şu sahne ile karşılaştı: Niça daktilo makinasının masası üstüne oturmuş, devlet'e ait karbonlu kâğıtları harcıyarak nakış modelleri çiziyordu. Beş erkek memur da, gözleri onun güzel ve biçimli vücuduna dikilmiş, kolları göğüslerinde kavuşmuş, Niça'nın bu ince çalışmasını takip ediyordu...

Şef:

Hayal fakirin ekmeği,
Ye Mehmet ye!

— Ne olduğunu anladım!... diye mırıldandı.

Tekrar odasına çekildi ve şu dilekçeyi yazdı:

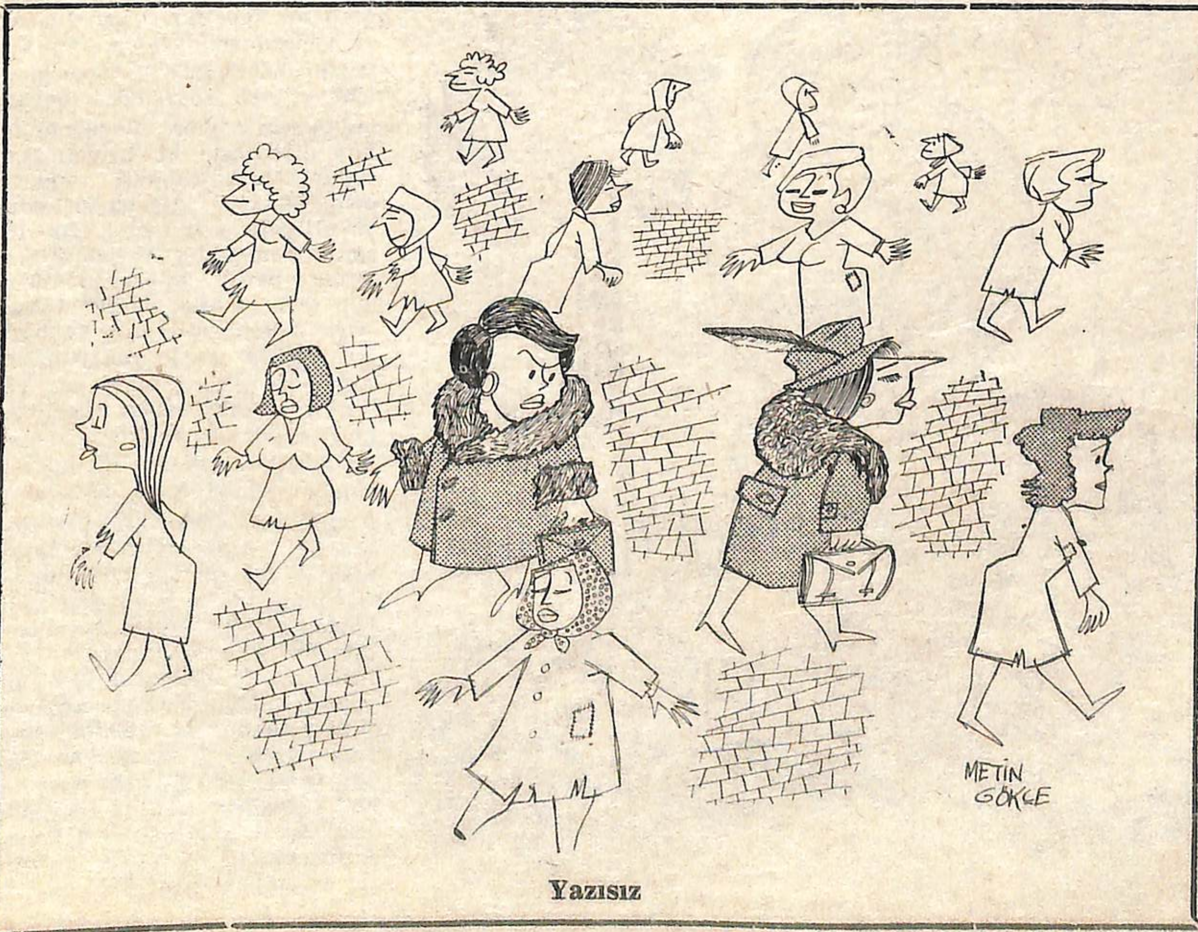
«Bay Bakan,

Aşağıdaki hususları size bildirmeyi şeref sayarım: Hatırlıyacağınız üzere, bundan birkaç gün önce, Kısım'ımdaki beş memur, işlerin görülmesine yetmediği için, zât-ı âlinize bir memurun daha gönderilmesi lüzumunu arzetmiştim. Devlet mekanizmasının mümkün olduğu kadar noksansız çalışması yolundaki malûm itinanızla emir verdiniz ve Kısım'ımızdaki personel, bir daktilonun eklenmesile altıya çıktı. Burada, Bay Bakan, size arzederim ki, memurlar beş iken, muamele gören evrakın sayısı yetmiş küsur civarında olurdu, memur sayısı altıya çıkınca, günde 4-5 taneye düştü. Netice olarak, daktiloyu bu görevden almanızı rica ederim, çünkü... Aksi halde... Ben de çalışmaktan vazgeçeceğim.»

Bakan bu şikâyete hak verdi. Yanına çağırttığı daktiloyu görür görmez de... Özel sekreterliğine naklini emretti.

Fakat, o zamandanberi de, Bakanlık'da acayip bir olay cereyen etti.

Bay Bakan, daha önce iki yüz evrakı imzalarken, Niça'nın nakli gününden sonra, imzaların sayısı ona indi!

Yazısız

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 11 —

Anlıyor musun? Onların bir zamanlar yanıp tutuştuklarına mı inanıyorsun, hıh şaşarım aklına!.. O gösterişler hep evleninceye kadar. Bir kere evlendiler mi, üç ay geçmeden evdekine doyarlar. İnan olsun böyledir bu erkek milleti. Enayiler sanırlar ki, kendi karıları çirkin, ya da beceriksiz de, hiçbir erkek yüzlerine bakmaz. Kendilerine pek güvenirler, karılarının gözünde kendilerinden üstün erkek yok sanırlar. İşte o zaman erkek milleti hapı yutar kardeşim. Erkek değil mi, hepsi böyle, kökü kurusun... Ağzımdan yel alsın, neler de söylüyorum. Kökleri kurumasın da huyları kurusun inşallah.. Sen benim teccrübelerime inan. Ne zaman ki, karıları kendilerine ihanet eder, onlar da kendi elleriyle yakalarlar, hah, işte o zaman akılları başlarına gelir, «Vay anasını, demek bizim karıda iş varmış!..» diye başlarını taşa vururlar. Öyle ufak tefek şeylere bir türlü inanmak istemez aptallar haa... İyice her şeyi gözleriyle görecekler. Dünyada kendilerinden başka erkek yok sanırlar aptallar... Dünyanın en yakışıklısı o, en akıllısı o, en iyi kalplisi o, en akıllı erkeği o, en şakacı erkeği o, en kibarı o...

— Ayol Betüş, dedim, tıpatıp benim herifi anlatıyorsun.

— Bilmez miyim, dedi, elimden ne kocalar geldi geçti... Ne ağlayıp duruyorsun kız aptal, kalk hemen kocana ihanet et!..

— Kendi kendime dünyada yapamam.

— Ben sana yardım ederim. Hadi giyin, kendine çeki-düzen ver. Ben seni tanıdık bir randevu evine götüreyim...

— Aaa... Sen çıldırdın mı Betüş, o nasıl söz? Ben namuslu bir kadınım, dünyada öyle şey yapmam...

Ben, yabancı bir adamla beraber yolda gezerken, yahut muhallebicide otururken kocam bizi görecek sanıyorum. Karının zoruna bak!

Betüş'e,

— Madem bu iş olacak, dedim, hiç olmazsa randevu evinde olmasın. Şerefimizle mütenasip bir yerde olsun. Meselâ Boğaziçi'ndeki turistik lüks otellerin birinde basılayım...

Turistik otellere düşük seviyeli kadınlar devam ediyormuş, öyle yerler çok âdileşmiş, yine en iyisi lüks randevu evleriymiş.

İnsan ne olacağını bilir mi? Ben o zaman günün birinde randevu evi işleteceğimi nerden bileyim? Alın yazısı işte...

— Bir şey yapacak değilsin ki... dedi. Hem namusla benim bu dediğimin ne ilgisi var? Sanki sen namuslusun da, ben senin kadar namuslu değil miyim, şuna bak... İyilik de yaramıyor. Kötü bir niyetle randevu evinde yakalanmıyacaksın ki... Sen insanın içine bak, içinde kötülük olmasın da...

— Ay bir de yakalanacak mıyım?.. dedim.

— Tabiî ya... Yakalanmazsan, kocan nasıl duyacak da inanacak? Kocanı evine bağlamak, yuvanı korumak için buna katlanacaksın, anladın mı? Madem sen bir dişi kuşsun, kocanın yuvasını da yapacaksın. Neden demişler, yuvayı dişi kuş yapar, diye... Yani sen randevu evinde yakalanmıyacaksın da, kocan mı yakalanacak? O yakalanırsa, daha mı iyi?..

— Yapamam.

— Ayol, sen bir şey yapmıyacaksın ki!.. Bu randevu evi, senin bildiğin randevu evlerinden değil. Yoksa sen öyle mi sandın? Aaa, daha neler! İyi dinle beni. Sana parayla bir adam tutacağız. Eli eline değmiyecek, anladın mı? Namusun yine namus... Namusuna hiçbir şey lâzım gelmez. Senin içinde kötülük yok ya, sen ona bak...

Evde gül gibi karısını bırakıp sürtüklerin peşinde koşan senin kocan gibi kızgın heriflere böyle yapmak lâzım. Bazı kocalar bundan hoşlanıyor, ne yapacaksın? Seninkisi de o cins kocalardan. Karısından kazık yemeyince rahat edemez böyleleri...

Kirayla tuttuğumuz adam, senin eline dokunmıyacak ki, sen neden korkuyorsun... Sen o adamla randevu evinde buluşmadan önce, «Filânca yerde randevu evi var!» diye Ahlâk Zabıtasına telefon edeceksin.

— Kim, ben mi?.. Sen çıldırmışsın...

— Tabii, sen kendin edeceksin... Yalnız «Randevu evi var» diye telefon etmek, yetmez. Çünkü her yerde randevu evi var, Ahlâk Zabıtamız hangi birine yetişsin... Onlar da insan, değil mi ya.. Onlarınki de can... Programları var. Programlarına göre ev basarlar. Meselâ daha üç gün önce bastıkları evin sahibinin başka bir yerdeki ikinci randevu evini hemencecik basmazlar. Kimse kimsenin kısmetine mâni olmamalı... Bekler, kendilerince münasip zamanı gelirse, onu da basarlar. Onun için senin benim «Filân yerde randevu evi var» dememiz para etmez. Bakalım onların programına göre, senin haber verdiğin randevu evine basılma sırası, münasip zaman gelmiş mi?

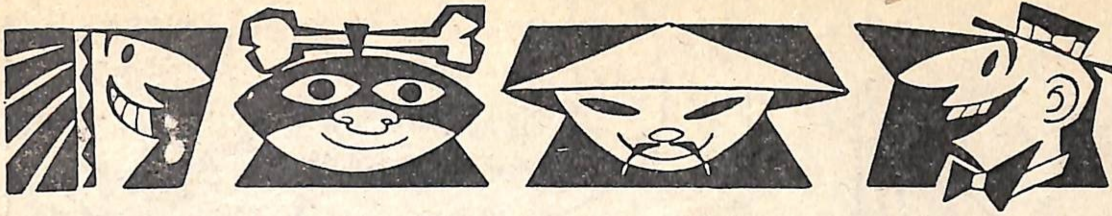
İki sene önceydi, bizim sokağın sonundaki apartımanda bir randevu evi açıldı, apartmanın üçüncü katı randevu evi oldu. Kimseyi de rahatsız ettikleri yok ama, o apartmanda oturan erkekler, «karılarımız baştan çıkar» kadınlar da, «kocalarımız geç vakit sarhoş gelir de kapıyı şaşırır» diye korkularından, Ahlâk Zabıtasına şikâyette bulundular. Hiçbir cevap çıkmadı. Sonra o sokakta oturan bütün aileler, «namuslu mahallemizde randevu evi istemiyoruz» diye altı yüz imzalı dilekçe verdiler. Gene bir ses çıkmadı. Hattâ benim o zamanki kocam Ahlâk Zabıtasından bir tanıdığına gidip sormuş da «Randevu evinin yerini bulamıyoruz, yerini bulunca da içindekileri bulamıyoruz, içindekileri bulunca da uygunsuz vaziyette bulamıyoruz» demişler. Malûm ya, öyle her yer randevu evi diye zarttadak basılmaz. İçerdeki çiftleri ille uygunsuz vaziyette yakalamak lâzım. E doğrusu, her insan da enayi değil, uygunsuz vaziyette yakalanmaz. Bir kere böyle bir evi basmışlar. Adam «Ben uygunsuz vaziyette değildim, esas vaziyetteydim» demiş, kurtulmuş. Yaa, insanı uygunsuz vaziyette yakalamak kolay mı cicim? Ne yaptıksa o evi bir türlü kapattıramadık. Aradan iki yıl geçince kendiliklerinden evi bastılar, kapadılar.

Türlü dedikodular çıktı. Randevucunun verdiği haracı mı, maaşı mı az bulmuşlar ne... Her neyse, aradan ne kadar zaman geçti de, ancak ondan sonra evi bastılar. Her işin programı var. Bir kere program bozuldu mu, işler karışır, kapatılmaması gerekli ev kapatılır, kapatılacak ev kapatılmaz. Onun için sen telefon ederken, «bu randevu evine yüksek sosyeteden bayanlar devam ediyor, abone olmuşlar» diyeceksin ki, hemen bassınlar. Ahlâk Zabıtası, randevu evinde yüksek sosyeteden kadın yakalamağa pek meraklıdır. İnsanoğlu meraklı... Bakalım kimlerden, hangi yüksek familyadan diye merak ederler. İşte böyle telefon ettin mi, ev basılır, sen de içerde yakalanırsın. Ama «Kocamın bana çok güveni var. Yakalansam bile inanmaz» diyorsun. Doğru, inanmaz bu herifler. Benim de kocalarımdan kimisi inanmadı. «Karıma tuzak kurmuşlar, yalan söylüyorlar» dedi. Hattâ hiç unutmam kocalarımdan biri, dünyanın parasını verip anahtar deliğinden poz poz resimler çektirdim de «Fotomontajdır» diye inanmadı. İnanmıyacak herif, ne yapsan inanmaz. Onun için sen Ahlâk Zabıtasına telefon ederken, başka biri de kocana telefon edip, senin gittiğin evin adresini söyliyecek. Yani baskında hem Ahlâk Zabıtası, hem kocan bulunacak ki, en küçük bir şüpheye yer kalmasın...

(Arkası var)

Bahar rüyası!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Korku

Bernard, satranç hastasıydı. O gece eve zorlu rakibini dâvet etmişti, ama Bernard kendini bir türlü oyuna veremiyordu. En sonunda arkadaşı dayanamayıp sordu:

— Neyin var dostum?.. Durmadan caddeden gelen gürültüleri dinliyor, her araba geçişinde yerinden sıçrıyorsun, derdin ne?...

— Bu sabah, komşum, karımı kaçırdı. Şimdi her otomobil geçişinde içim bir tuhaf oluyor!

— Ama niçin?

— Karımı geri getireceğinden korkuyorum da ondan!...

* * *

Av hikâyesi

İki arslan avcısı bir ara vakit geçirmek için kumların üstüne oturup iskambil oynamağa başlarlar. Epey zaman sonra sıra Karl'a gelince arkadaşı bir de bakar ki karşısında Karl değil koskoca bir arslan oturuyor... O zaman yüksek sesle bağırır:

— Çık dışarı Karl! Kumar alacağımdan vazgeçtim.

* * *

İstikbal

Anne timsah oğluna soruyordu:

— Artık istikbalini düşünmen gereken yaşa geldin; söyle bakalım bana ne olmak istersin; bir kadın iskarpini mi yoksa bir seyahat çantası mı?

* * *

İstek!...

Washington'da bir gazete senatörlere üzerinde «Hangi meşhur şahsiyetin yanına gömülmek istersiniz?.. Washington, Lincoln, Edison, Pershing?...» yazılı kâğıtlar göndermişti. Gelen cevapların bir tanesinde dört isim karalanmış, yerine «Jane Mansfield» yazılmıştı.

Anketi tertipleyen gazeteci hemen telefona sarıldı ve senatörü aradı:

— Sayın senatör, Jane Mansfield'in yanına gömülmek istediğinizi belirtmişsiniz, ama o ölü değil ki...

— İyi ya dedi, hattın öbür ucundaki ses, ben de daha ölmedim!...

B. B. Caddeden geçiyor!

Geometri!

ZAMANIMIZIN meşhur, şarkıcılarından Charles Aznavour nükteleriyle de tanınmıştır.

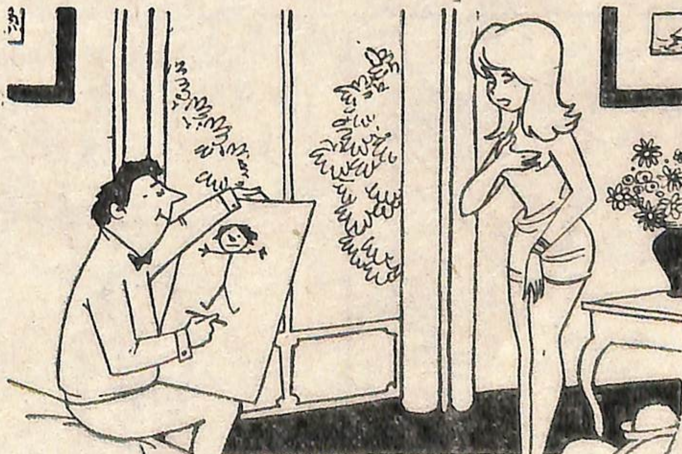
Ünlü şarkıcı bir akşam arkadaşının evine gitmişti. Havadan, sudan bahsettikten sonra, ev sahibi oğlundan, okulda iyi çalışmadığından dert yanmağa başladı:

— Bilemezsin azizim Charles dedi, Albert'te okumağa karşı zerre kadar heves yok!... Karnesi sıfırla dolu.

Odada oynayan afacan Albert hemen lâfa karıştı:

— Okulda o kadar saçma şeyler öğretiyorlar ki dedi, hiçbiri, bir işe yaramaz! Söyle bakalım baba!.. Okulda öğrendiğin geometri şimdi işine yarıyor mu?. Afacanın babası bu suale cevap bulamadı, kekelemeğe başlayınca, Aznavour arkadaşını zor durumdan kurtarmak için atıldı:

— Albert, geometri çok mühimdir meselâ iki küreyi, bir düz çizgiden, Brigitte Bardot'yu De Gaulle'den ayırt etmeğe yarar!

— Fakat.. Siz bir milletlerarası resim sergisinde birincilik kazandığınızdan emin misiniz?

Formül

Yvette'le Françoise, iki samimî arkadaş, saatlerden beridir dertleşiyorlardı. Bir aralık: Françoise Yvette'e sordu:

— Aşkla aran nasıl?

— Mükemmel! dedi Yvette, yeni formülümü tatbik ettiğimden beri, çok iyi neticeler alıyorum.

— Bana da söyler misin?..

— İyi dinle, cicim, kadın sevdiği erkeğe her şeyini vermeli, sevmediği erkeğin de her şeyini almalıdır!...

* * *

Cep harçlığı

Banker Grosbois, Léon Dubois'yi senelerdir tanır o'nu takdir ederdi. Léon Dubois'nin kızıyla evlenmeğe talip olduğunu duyunca çok sevindi, konuşmak için bürosuna dâvet etti.

Léon; biraz mahcup, kendisine gösterilen koltuğa otururken, Mösyö Grosbois telâşla sordu:

— Kızımla evlenmek istiyormuşsunuz?

— Eğer bu arzum gerçekleşirse, kendimi dünyanın en mesut insanı sayacağım dedi Léon.

— Paranız var zannederim?...

— Tabiî 9-10 milyon frank kadar...

— Rica ederim mösyö Dubois, ciddi olun, ben size cep harçlığınızı sormadım!...

* * *

Matem!

Alain, İngiltere seyahatinden döndüğü gün, mektep arkadaşı Maurice'in üç gün önce, çok sevdiği karısını kaybettiğini öğrenir. Ayaklarının tozunu silmeden üzgün arkadaşına başsağlığı dilemeğe gider. Ama onu iyi giyinmiş, kuşanmış bir halde dışarı çıkmak üzereyken yakalar:

— Bir yere mi gidiyorsun? diye sorar.

Maurice, saatine bakar:

— Striptiz seyretmeğe gidiyorum! der.

Alain kulaklarına inanamaz:

— Maurice sen matemli değil misin?

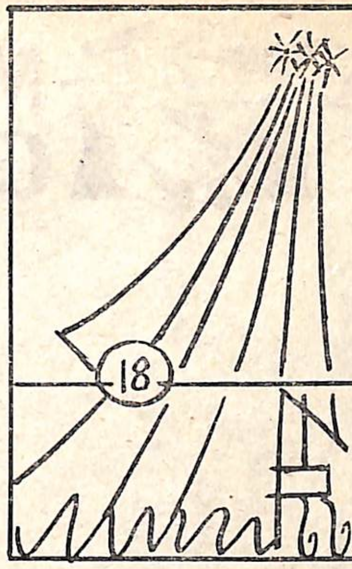
Diye sorar.

— Evet öyle! O kabarede striptiz yapan kızlar da siyah çamaşır giyiyorlar!...

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR

ÇİZEN - TURHAN

GENÇ mühendis Matello, döner iskemlesini telefonun bulunduğu tarafa çevirerek ahizeyi kaptı:

— Buyrun!

Tatlı, şakrak bir genç kadın sesi:

— Aloo, Gloria sen misin? Ah görsen bugün o kadar şık, o kadar çekici bir şey aldım ki, sana haber vermeden duramıyorum.. Hatırlıyor musun? Hani seninle Rosy mağazasının vitrininde bir mankenin üzerinde mavi bir naylon kombinezon görmüştük, onu aldım, şimdi üstümde kalıp gibi, o kadar güzel duruyor ki, onun üzerine bir şey giymek aklıma gelmiyor..

Bekâr mühendis Matello, muhatabını şaşırtmak maksadiyle sesini kalınlaştırdı:

— Aloo... Bayan..

— Aaa... Siz bir erkeksiniz!

— Evet, hem de kocaman bir erkek..

— Gloria'nın evinde işiniz ne?

— Kendi evimdeyim. Hem burada Gloria adında bir kimse yok, emin olun buna!

— O halde?

— O halde, siz numarayı yanlış çevirmişsiniz bayan, o kadar!

— E.. Bunu daha evvel niye söylemediniz?

Genç mühendis, gittikçe tatlılaşan, bu kibar ve tahrik edici sese neşeli neşeli cevap verdi:

— Söyliyecektim, fakat siz fırsat vermediniz ki..

— Allahım, bir de size yalnız şeyle olduğumu söyledim.

— Mavi naylon kombinezonla demek istiyorsunuz değil mi?. Bunun içinse merak etmeyin, ben de yalnız şortla ve bir atlet fanila ile duruyorum..

Kısa bir sessizlik ve telefonun öbür ucundan hafif ve içli bir gülüş duyuldu.

Genç mühendis, heyecanla titredi, şakakları zonkluyordu.. Kendini tutamıyarak:

— Buluşamaz mıyız? Dedi. Kombinezonunuz hakkında benim gibi otuz yaşlarında bekâr bir mühendisin ne düşündüğünü öğrenmek istemez misiniz? Hem

ben arkadaşınız Gloria'dan fazla bu işin kompetanıyım. Nasıl? Zannetmiyor musunuz?.. İlk önce birlikte yemek yiyelim de sonra..

Matello'ya bir asır kadar uzun gelen birkaç saniyelik bir duraklamadan sonra insanı sarhoş eden cilveli bir sesle:

— Ben de, dedi, buna karşılık size fizik görünüşünüz hakkında ne düşündüğümü söylerim.

Birçok kadınlar gibi doğrudan doğruya «Evet» demiyordu. Bunu anlıyan Matello artan bir heyecanla sordu:

— Nerede buluşalım, nerede?.. Kaçta?..

— Şimdi saat onbir, onikide demek Roksana'dayız.

— Tamam..

— O halde..

— O halde?

Kervan

Orhan Seyfi Orhon

★ Yepyeni bir söyleyiş
★ Pırıl pırıl bir Türkçe
★ Şiirde duygu, şiirde düşün, şiirde resim, şiirde müzik...

Fiatı 5 Lira

★ Umum tevzi yeri: AKBABA Yayınları. Divanyolu, Klodfarer caddesi.

— Neden teklifinizi kabul ettiğimi ne siz sorun, ne ben söyliyeyim.. Hem hatırınıza gelmesin ki..

— Müsaade ediniz de sadece kendimin talihli bir adam olduğumu hatırıma getireyim!..

— Yoo.. Dur bakalım, hemen öyle düşünmeyin, ben sert tabiatlıyımdır.. Her şeyde mutlak itaat isterim..

— Emredersiniz!

— Bu romantik buluşmamızın göze çarpmasını istemem, bunun için ben tam onikide Roksana'da olacağım..

— Tam onikide.

— Siz onikiyi beş geçe veya on geçe gelirsiniz.

— Peki onikiyi beş geçe gelirim.. Fakat durun, bir şey daha var: Birbirimizi nasıl tanıyacağız, elinize bir gazete mi alacaksınız, yoksa ben mi bir buket taşıyayım?

— Bırakın bu banal şeyleri..

— Başka bir şey yapalım: Bir şey yiyin... Bir şey için!..

— Bak bu güzel bir fikir.. Ne içeyim?.. Ne içebilirim?..

— Aklınıza ne gelirse söyleyin, vakit dar..

— Bir bardak süt..

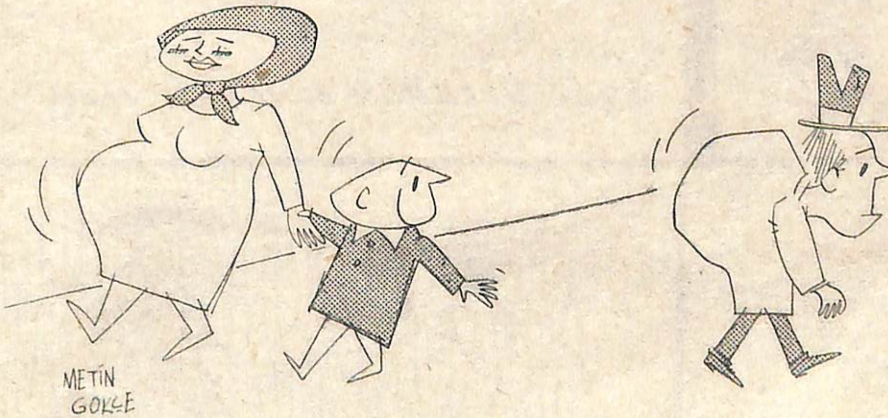
— Anlaştık.. Saat onikiyi beş gece oradayım, elinizde bir bardak süt olacak!

* * *

Saat onikiyi dört dakika geçe mühendis Matello, arabasını Roksana kafetaryasının yanındaki parka bıraktı. Kapıda durarak geniş salondaki küçük masalarda oturan çeşitli insanlara heyecanla ve araştırıcı bir gözle baktı. Son zamanlarda halkın süte olan düşkünlüğü apaçık bir şekilde belli oluyordu. Kadınların, güzelliklerinde ve tazeliklerinde sütün ne kadar büyük rol oynadığını iyice anladıkları muhakkak. Roksana'nın salonunda sarışın, esmer, genç, orta yaşlı, güzel ve çirkin elli kadar kadın vardı ve her birinin önünde birer bardak süt duruyordu.

Çeviren:
Selâmi Yurdatap

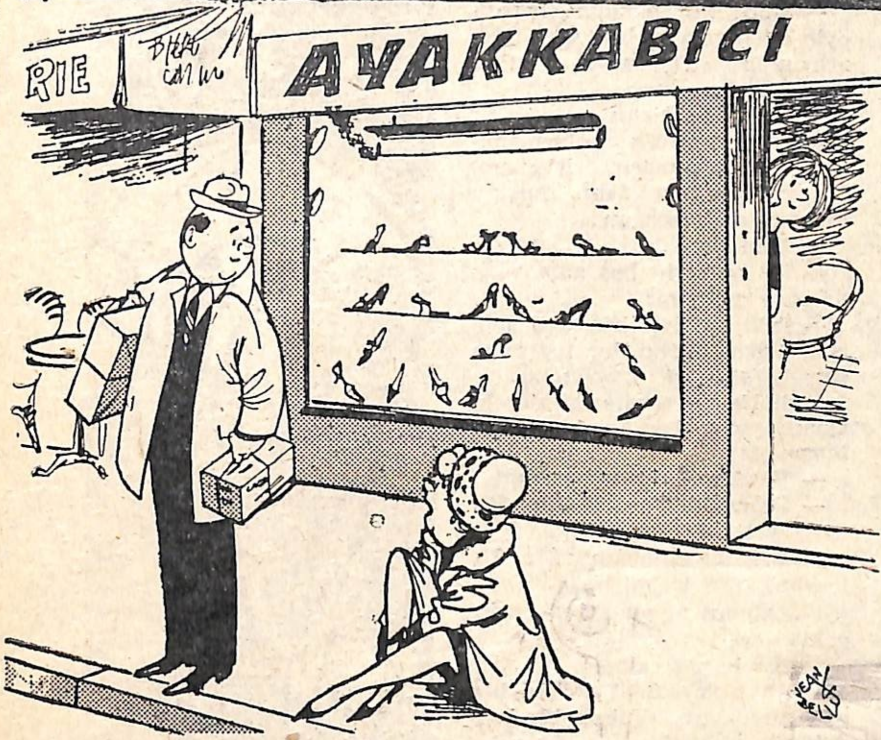

Yazısız

Yazısız

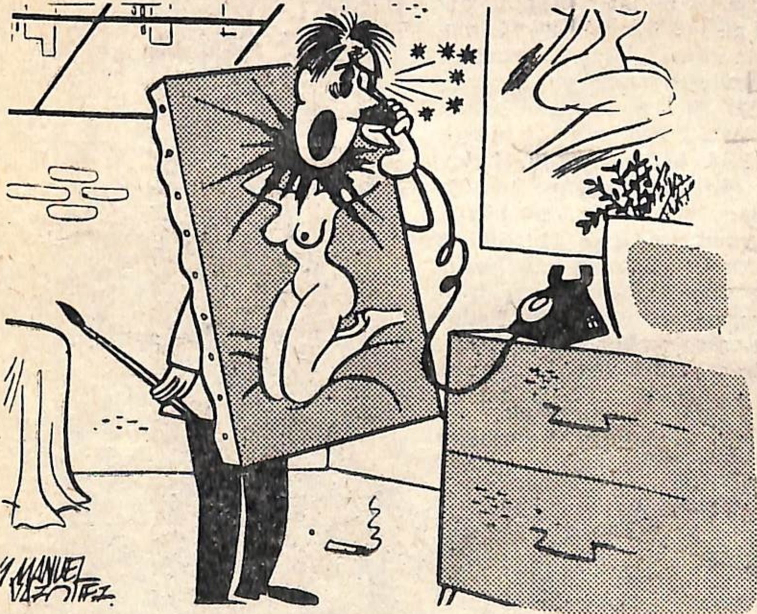
Dünya KARİKATÜRLERİ

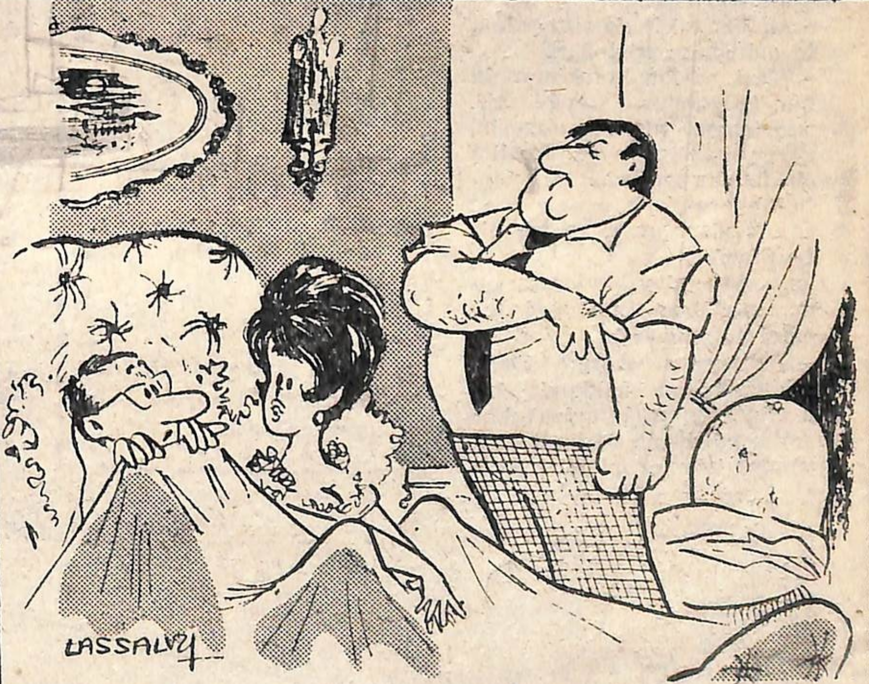
-İSKARPİNLERİM AYAKLARIMI ÇOK SIKIYOR... BU DÜKKÂNIN ÖNÜNDEN BİR ADIM İLERİ GİDEMEM!

-SİZE DOKUNMADIM Kİ BEN!..

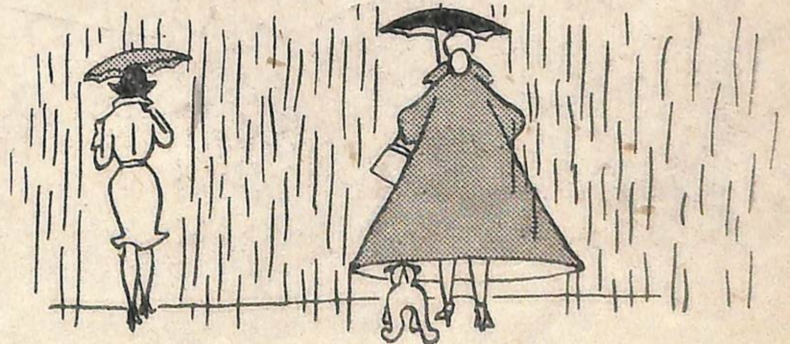

-ORASI İŞÇİ BULMA KURUMU MU? BANA ÇABUK BAŞKA BİR MODEL YOLLAYIN!..

-GÖZLÜKLERİNİ BANA VER, KIRILMASIN!..

OĞUZ TURAN

ÖNÜMÜZDEKİ

5

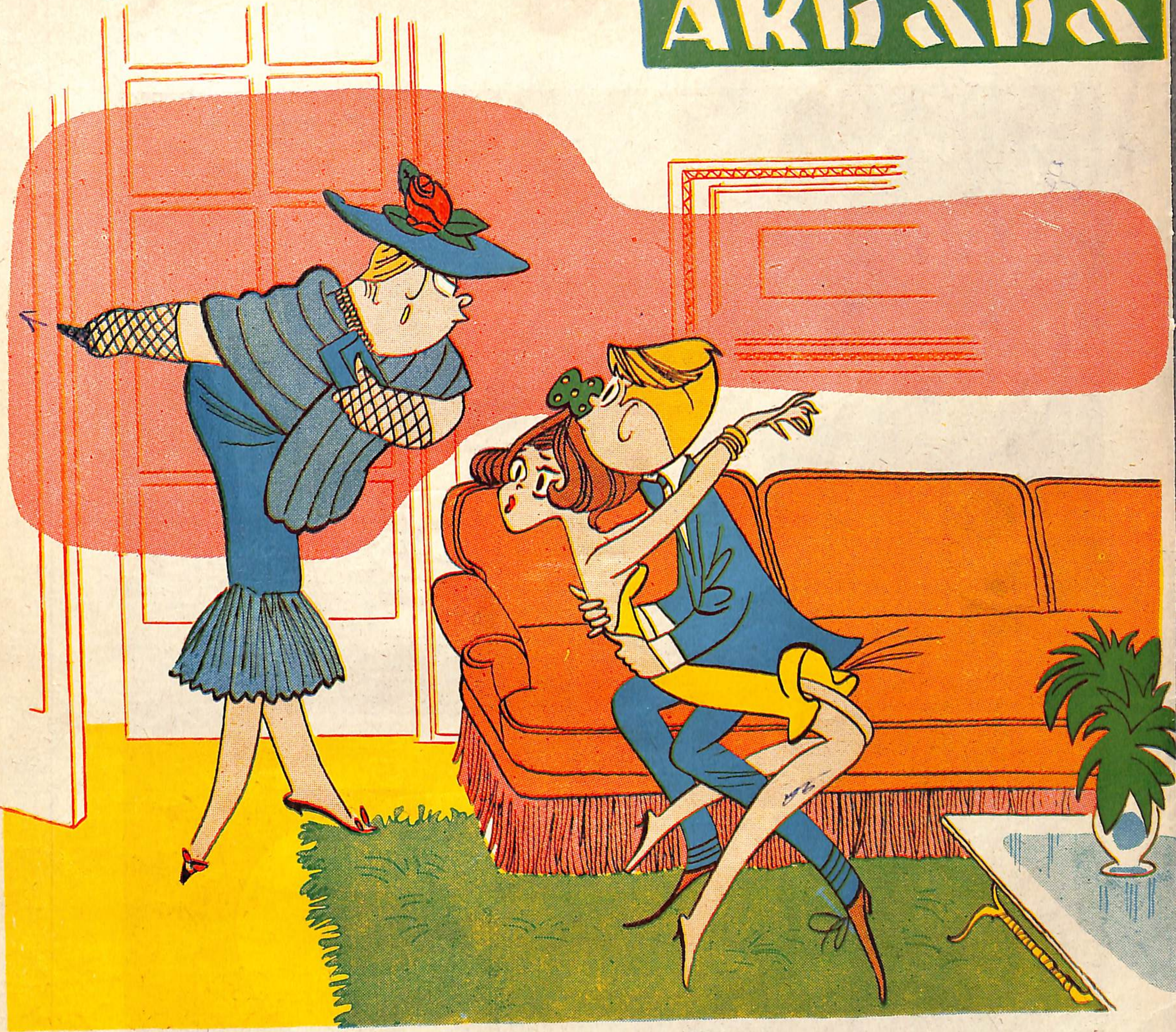
MİLYONLUK

İLK ÇEKİLİŞ

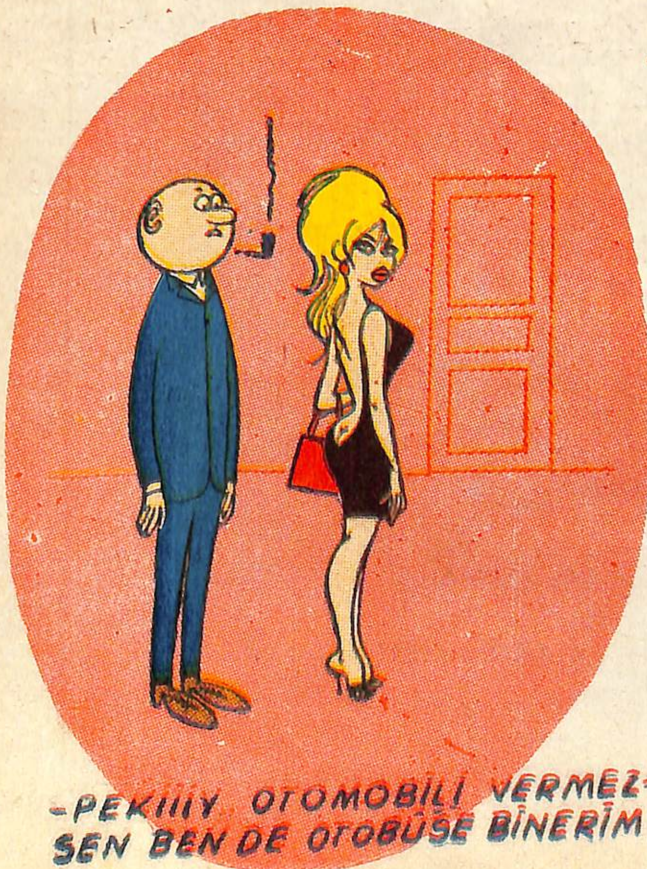
T. C. ZİRAAT BANKASININDIR

Tasarruflarınızı 10 Nisan akşamına kadar Ziraat Bankasında toplayınız

(Basın: 2674—A—1355—61)

-DEFOL!
-VAH ANNECİĞİM, GENE POKER'DE KAYBETTİN GALİBA!

-PEKİİİY, OTOMOBİLİ VERMEZSEN BEN DE OTOBÜSE BİNERİM!

-YE-YE... ÇOK ŞEY DEĞİŞMEMİŞ, BENİM GENÇLİĞİMDE DE YO-YO İDİ!